

STORTINGET

Innst. 15 S

(2022–2023)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7)

Prop. 1 S (2022–2023)

Innhold

Side

1.	Sammendrag	1
1.1	Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 7	1
1.2	Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 7	6
2.	Komiteens generelle merknader	6
2.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	6
2.2	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	6
2.3	Generelle merknader fra Høyre.....	6
2.4	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	10
2.5	Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	11
2.6	Generelle merknader fra Rødt.....	12
2.7	Oppsummering av fraksjonenes standpunkt under rammeområde 7	13
2.8	Programkategori 09.00 Administrasjon.....	16
2.8.1	Kap. 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet	16
2.8.2	Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning mv.	16
2.9	Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken.....	18
2.9.1	Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	18
2.9.2	Kap. 605 og 3605 Arbeids- og velferdsetaten	18
2.9.3	Kap. 606 Trygderetten	19
2.10	Programkategori 09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse.....	20
2.10.1	Kap. 611 Pensjoner av statskassen	20
2.10.2	Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse	20
2.10.3	Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden	21
2.10.4	Kap. 2470 og 5470 Statens pensjonskasse	21
2.11	Programkategori 09.20 Tiltak for bedre levekår mv.....	21
2.11.1	Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering.....	21
2.12	Programkategori 09.30 Arbeidsmarked.....	23
2.12.1	Kap. 634 og 3634 Arbeidsmarkedstiltak	23
2.12.2	Kap. 635 og 3635 Ventelønn	25
2.13	Programkategori 09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet	26
2.13.1	Kap. 640 og 3640 Arbeidstilsynet.....	26
2.13.2	Kap. 642 og 3642 Petroleumstilsynet.....	27
2.13.3	Kap. 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt.....	28
2.13.4	Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen	28
2.13.5	Kap. 648 Arbeidsretten, Riksmekleren mv.	29
2.14	Programkategori 09.60 Kontantytelser	29
2.14.1	Kap. 660 Krigspensjon	29
2.14.2	Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn	29
2.14.3	Kap. 665 Pensjonstrygden for fiskere.....	29
2.14.4	Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP).....	29
2.14.5	Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år	29
2.15	Programkategori 29.20 Enslige forsørgere	30
2.15.1	Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far	30
2.16	Programkategori 29.50 Inntektssikring ved sykdom og uførhet	30
2.16.1	Kap. 2650 Sykepenges	30
2.16.2	Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenges	31
2.16.3	Kap. 2655 Uførhet.....	32
2.17	Programkategori 29.60 Kompensasjon for merutgifter ved nedsatt funksjonsevne mv.....	34
2.17.1	Kap. 2661 Grunn- og hjelpstønad, hjelpemidler mv.....	34
2.18	Programkategori 29.70 Alderdom	34

	Side
2.18.1	Kap. 2670 Alderdom 34
2.19	Programkategori 29.80 Forsørgertap og eneomsorg for barn mv. 35
2.19.1	Kap. 2680 Etterlatte..... 35
2.19.2	Kap. 2686 Stønad ved gravferd..... 35
2.20	Programkategori 29.90 Diverse inntekter 35
2.20.1	Kap. 5701 Diverse inntekter 35
2.20.2	Kap. 2541 Dagpenger..... 35
2.20.3	Kap. 5705 Refusjon av dagpenger 36
2.20.4	Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. 36
2.20.5	Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs..... 36
2.21	Kapitler under andre departement..... 36
2.21.1	Kap. 352 Nedsatt funksjonsevne, Kultur- og likestillingsdepartementet..... 36
2.21.2	Kap. 505 og 3505 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, Kommunal- og distriktsdepartementet..... 37
2.21.3	Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, Kommunal- og distriktsdepartementet..... 38
2.21.4	Kap. 506 og 3506 Yrkesskadeforsikring, Kommunal- og distriktsdepartementet..... 38
2.21.5	Kap. 507 og 3507 Gruppelivsforsikring, Kommunal- og distriktsdepartementet 38
2.21.6	Kap. 2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn, Nærings- og fiskeridepartementet..... 38
3.	Anmodnings- og utredningsvedtak 38
3.1	Komiteens merknader..... 41
4.	Forslag fra mindretall..... 42
5.	Komiteens tilråding..... 43

STORTINGET

Innst. 15 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 1 S (2022–2023)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeri-departementet (rammeområde 7)

Til Stortinget

1. Sammendrag

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Trine Lise Sundnes og Torbjørn Vereide, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Eivind Drivenes og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Kirsti Bergstø, og fra Rødt, Mímir Kristjánsson, viser til Meld. St. 1 (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023), som ble lagt frem av regjeringen Støre 6. oktober 2022. Komiteen viser til at Stortinget 2. november 2022 mottok rettelser fra arbeids- og inkluderingsministeren, som følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023 for de kapitler som ble fordelt til komiteen på rammeområde 7 i Stortingets møte 13. oktober 2022 jf. Innst. 1 S (2022–2023).

Stortinget har i møte 1. desember 2022 vedtatt netto rammer på de ulike rammeområder. De fremsatte bevilgningsforslag i denne innstillingen bygger på vedtaket om rammenes størrelse, jf. Stortingets forretningsorden § 43.

Det vises i denne sammenheng til de ulike kapitlene i denne innstillingen som tilhører det aktuelle rammeområdet.

Komiteen viser for øvrig til sine respektive partiers merknader i Innst. 2 S (2022–2023).

1.1 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 7

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 7 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2022–2023).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 7

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Utgifter			
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>			
352		Nedsatt funksjonsevne	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 71	20 682 000
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	253 820 000
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, kan nyttes under post 21	32 095 000
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	26 040 000
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>			
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter	41 000 000
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000
506		Yrkesskedeforsikring	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	95 000 000
507		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	270 000 000
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>			
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter	268 234 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	68 925 000
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., kan overføres	25 200 000
	23	Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	14 100 000
	50	Norges forskningsråd	191 035 000
	70	Tilskudd	57 160 000
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv, kan overføres	70 000 000
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk	17 700 000
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 285 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 45	166 720 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 21	169 085 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter	12 809 920 000
	21	Spesielle driftsutgifter	36 780 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter	62 935 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	347 890 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter	104 955 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	16 500 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	9 977 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning	88 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21	Spesielle driftsutgifter	90 480 000
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	158 490 000
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	132 030 000
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	14 930 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	1	Driftsutgifter	483 630 000
	21	Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring, <i>kan overføres</i>	25 000 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 137 800 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 872 110 000
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	79 630 000
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	72 040 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 900 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter	808 320 000
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	17 280 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	329 055 000
	21	Spesielle driftsutgifter	32 445 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt	
	50	Statstilskudd	163 100 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 100 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren mv.	
	1	Driftsutgifter	23 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	540 000
	70	Tilskudd til faglig utvikling	2 000 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	28 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000
664		Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs	
	70	Tilskudd	22 900 000
665		Pensjonstrygden for fiskere	
	70	Tilskudd	20 500 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 630 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år og uføre flyktninger	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	435 000 000
<i>Statens forvaltningsbedrifter</i>			
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	-15 000 000
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-675 000 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	544 000 000
	3	Avskrivninger	85 000 000
	4	Renter av statens kapital	1 000 000
	5	Til investeringsformål	30 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	140 945 000
<i>Folketrygden</i>			
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	80 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	9 057 800 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv, <i>overslagsbevilgning</i>	755 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 520 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	15 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	45 780 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 470 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv, <i>overslagsbevilgning</i>	1 731 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 729 000 000
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 300 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	35 800 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	166 000 000
	72	Legeerklæringer	460 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	118 030 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	76 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 585 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 820 000 000
	72	Stønad til servicehund	9 390 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	117 000 000
	74	Tilskudd til biler	750 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	4 040 000 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	355 000 000
	77	Ortopediske hjelpemidler	2 070 000 000
	78	Høreapparater	915 000 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	56 780 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	88 390 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	178 030 000 000
	72	Inntektspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	15 610 000 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	7 300 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 150 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	840 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000 000
		Sum utgifter rammeområde 7	562 373 756 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån	37 000 000
3506		Yrkesskedeforsikring	
	1	Premieinntekter	80 000 000
3507		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter	103 000 000
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag	10 595 000
	4	Tolketjenester	4 510 000
	5	Oppdragsinntekter mv.	19 880 000
3634		Arbeidsmarkedstiltak	
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	5 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	1 900 000
3640		Arbeidstilsynet	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 150 000
	6	Refusjoner	3 600 000
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	23 695 000
	8	Refusjon utgifter regionale verneombud	17 910 000
	85	Tvangsmulkt	7 175 000
	86	Overtredelsesgebyrer	29 450 000
3642		Petroleumstilsynet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 475 000
	3	Gebyr tilsyn	82 215 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål	30 000 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter	1 842 000 000
<i>Folketrygden</i>			
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade	800 000 000
	80	Renter	1 000 000
	86	Innkrevning feilutbetalinger	1 400 000 000
	87	Diverse inntekter	24 383 000
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.	83 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende	195 000 000
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	23 000 000
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	200 000
	72	Innkrevning av forskutterte dagpenger	450 000 000
		Sum inntekter rammeområde 7	5 288 138 000
		Netto rammeområde 7	557 085 618 000

1.2 Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 7

Ved Stortingets vedtak 1. desember 2022 er netto utgiftsramme endelig fastsatt til 558 226 518 000 kroner for rammeområde 7, jf. behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 7 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 43.

I henhold til vedtak i Stortinget, jf. Innst. 1 S (2022–2023), skal arbeids- og sosialkomiteen også behandle følgende kapitler:

- Kap. 505/3505, kap. 506/3506, kap. 507/3507 og kap. 5607 under Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Kap. 352 under Kultur- og likestillingsdepartementet.
- Kap. 2540 under Nærings- og fiskeridepartementet.

2. Komiteens generelle merknader

2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket mellom disse partier, der det er foreslått ytterligere satsinger på velferd, omfordeling og sosial rettferdighet for å gi folk mer trygghet i en krevende tid. Det gjøres viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO for andreklassinger, forbedringer innen tannhelse og prisjustering av barnetrygden, noe som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon, får mer: enslige forsørgere, minstepensjonister, uføre, mottakere av arbeidsavklaringspenger og studenter. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får også skattelett sammenlignet med 2022.

2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er et budsjett som skal gi folk trygghet og bidra til rettferdig fordeling. I en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og kraftig prisvekst skal et stramt og rettferdig budsjett bidra til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser samt utjevne sosiale og geografiske forskjeller. Disse medlemmer

viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett fremfor å bruke mer skal prioritere tydeligere, fordele bedre, ta vare på våre grunnleggende velferdstjenester og sikre at Norge står sterkere gjennom en urolig tid. Samtidig skal budsjettet ruste Norge for fremtiden ved å bidra til grønn industribygging, kutt i klimagassutslipp i tråd med våre internasjonale forpliktelser og at arbeidstakere og bedrifter er klare for omstillingen fremover.

Disse medlemmer viser til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023, der det foreslås en ungdomsgaranti for å få flere i jobb. Arbeidsledigheten er lav, og mange som har stått utenfor arbeidslivet, kommer nå i jobb. Det er bra både for den enkelte og for samfunnet. Arbeid er det viktigste for å skape trygghet rundt folks økonomi og hverdag. Men fremdeles står mange uten jobb, særlig mange unge. Samtidig er det knapphet på arbeidskraft. Disse medlemmer understreker viktigheten av at det legges til rette for at de som nå har kommet i arbeid, beholder jobben, og at enda flere kommer i jobb. Gode velferdstjenester i hele landet er avgjørende for å gi folk trygghet i hverdagen. Disse medlemmer viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2023 prioriterer velferdstjenestene og investering i vår felles helse, i våre eldre og i barna våre. Disse medlemmer viser til forslaget fra regjeringen om å gjeninnføre et ferietillegg på dagpenger og å øke fagforeningsfradraget slik at det nå er doblet sammenlignet med nivået i 2021.

2.3 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre peker på at regjeringen Solberg ledet Norge trygt gjennom covid-19-pandemien. Norge kom ut av den med en økonomi i sterk vekst og historisk lav arbeidsledighet. Det er ikke noe annet land i verden hvor det er bedre å gå på jobb enn i Norge. Ni av ti trives på jobb. Disse medlemmer viser til at den største utfordringen i dag ikke er arbeidsledighet, men mangel på kvalifisert arbeidskraft.

Disse medlemmer mener at høy sysselsetting og lav arbeidsledighet er viktig for å sikre et bærekraftig velferdssamfunn som skaper muligheter for alle. Færre barn fødes, vi blir flere eldre, handlingsrommet i økonomien blir mindre, og utenforskapet vokser. Disse medlemmer peker på at det fremover er behov for flere hender i arbeid.

Disse medlemmer peker på at personer som har stått lenge uten arbeid, stiller svakere i arbeidsmarkedet, og at det derfor er viktig å inkludere flere. Mange av de som står utenfor, opplever flere ulike barrierer for å komme i jobb, som helseproblemer og kompetanseutfordringer. Disse medlemmer peker på at det er behov for bedre samarbeid mellom de ulike aktørene for å

hjelp flere ut i jobb, blant annet ved at siloer må bygges ned og nye løsninger prøves ut. Her må også aktører utenfor offentlig sektor slippes til for å utvikle nye og målrettede løsninger som hjelper folk ut i jobb.

Disse medlemmer viser til at inkludering var et av de viktigste politiske prosjektene til regjeringen Solberg. Disse medlemmer mener at det er viktig at arbeidstakere får anledning til å lære hele livet, og at man ved endt arbeidsliv skal ivaretas av et bærekraftig og rettferdig pensjonssystem.

Disse medlemmer viser videre til at Høyres mål er et trygt og fleksibelt arbeidsliv hvor de som kan og vil jobbe, får muligheten til det. Den norske arbeidslivsmodellen hvor arbeidstaker og arbeidsgiver har et godt forhold, tjener både næringslivet, landet og den enkelte. Disse medlemmer viser til viktigheten av å ta vare på vårt trygge arbeidsliv med et velfungerende treparts-samarbeid og en høy organisasjonsgrad, som sikrer nødvendig omstilling og produktivitetsvekst.

Disse medlemmer viser til at hovedregelen i norsk arbeidsliv er og skal være faste, hele stillinger. En forutsigbar arbeidshverdag bidrar til et mer familievennlig og inkluderende arbeidsliv. Videre peker disse medlemmer på at den ufrivillige deltiden må reduseres, og samtidig skal det legges til rette for at folk skal få tilpasse arbeidslivet og hverdagen på den måten som passer den enkelte og familien best.

Disse medlemmer mener at et seriøst arbeidsliv er en forutsetning for lønnsomme bedrifter, trygge jobber og finansieringen av vår felles velferd. Arbeidslivskriminalitet bryter ned grunnmuren i velferdssamfunnet, svekker konkurransekraften blant seriøse norske virksomheter og undergraver rettighetene til arbeidstakerne. Disse medlemmer mener derfor at arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet skal bekjempes i samarbeid mellom offentlige myndigheter og partene i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor Høyre har foreslått å gjeninnføre avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE). Disse medlemmer viser videre til at ABE-reformen under regjeringen Solberg ga en forutsigbar forventning om effektivisering i offentlig sektor på driftssiden. Når det investeres store midler i ny teknologi og digitalisering i offentlig sektor, skal det føre til bedre organisering og mer effektiv tjenesteproduksjon som kan tas ut som besparelser. I en tid med strammere budsjetter for både husholdninger og privat næringsliv er det underlig om offentlig sektor er den eneste som ikke trenger å spare inn. Disse medlemmer viser til at Sverige i lang tid har hatt et ABE-uttak på mellom 1 og 2 pst. I Danmark har ABE-uttaket lenge vært på 2 pst., men i 2023 øker det generelle rammekuttet i staten med ytterligere 1 pst. for å finansiere en støttepakke som følger av økte energipriser. Dis-

se medlemmer mener at alle deler av staten må jobbe godt med å effektivisere og få mer igjen for pengene. I Høyres alternative statsbudsjett blir likevel midler til spesialisthelsetjeneste, forsvar og forskning tilbakeført gjennom større økninger.

ET OMSTILLINGSDYKTIG ARBEIDSLIV MED HØY SYSSELSETTING

Disse medlemmer viser til at arbeidsmarkeds-politikken skal bidra til et velfungerende arbeidsmarked der det legges til rette for opplæringstilbud som bidrar til at flere får den kompetansen som morgendagens arbeids- og næringsliv trenger, og som blant annet sikrer tilgang på arbeidskraft med relevant yrkesfaglig bakgrunn.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av at alle som kan jobbe, skal få muligheten til det. Derfor trenger vi en god skole med lavt frafall, tilgjengelig helsehjelp av høy kvalitet og et næringsliv som skaper de jobbene folk skal inkluderes i. Disse medlemmer peker på at enkelte grupper opplever særlige utfordringer med å få innpass i arbeidslivet og har behov for bistand som styrker deres muligheter til å komme i jobb. Regjeringen Solberg arbeidet i hele regjeringsperioden med å sikre at færre faller utenfor og flere inkluderes i arbeids- og samfunnsliv.

Disse medlemmer peker på at det er svært stor mangel på arbeidskraft. Ifølge Navs bedriftsundersøkelse for 2022 mangler Norge 70 000 arbeidstakere. Samtidig står 250 000 nordmenn i arbeidsfør alder utenfor både jobb og utdanning. Disse medlemmer mener derfor det må legges til rette for at flere kommer i arbeid, og at bedriftene har god tilgang på arbeidskraft.

I en tid hvor arbeidsledigheten er lav og bedriftene mangler folk, er det et behov for klok bruk av arbeidsmarkedstiltak, slik at den ledige arbeidskraften mobiliseres. Disse medlemmer peker derfor på viktigheten av at det satses på tiltak som effektivt bidrar til at flere av de som står utenfor, får en fot innenfor.

Disse medlemmer understreker at selv om antallet ledige som har behov for bistand, er lavere i perioder med fallende eller lav arbeidsledighet, er det fortsatt mange som uavhengig av konjunktorene vil trenge bistand. Om lag tre av fire tiltaksplasser går til personer med nedsatt arbeidsevne, som er vurdert å ha et mer omfattende behov for bistand til å komme i arbeid enn arbeidsledige ellers. Disse medlemmer understreker at arbeidsmarkedstiltak derfor er et viktig virkemiddel for å øke arbeidsstyrken på tvers av konjunktorene. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 prioriterer 1 000 flere tiltaksplasser for folk med nedsatt arbeidsevne.

Disse medlemmer viser til at innleieandelen i Norge ligger godt under 2 pst. av den totale arbeidsstok-

ken. Disse medlemmer mener at det må være adgang til å benytte innleid arbeidskraft, både fordi næringslivet har behov for det på grunn av sesongbaserte behov, og for å inkludere flere arbeidstakere i arbeidslivet. Disse medlemmer peker på at innleie for mange er en første fot innenfor arbeidslivet, og rundt 40 pst. av ansatte i bemanningsbransjen kommer fra arbeidsledighet. På denne bakgrunn er det desto større grunn til å sette spørsmålsteget ved regjeringens innleieinnsamminger, da disse stenger én av flere veier inn i arbeidslivet.

Disse medlemmer understreker at en mest mulig effektiv forvaltning frigjør ressurser til oppfølging av dem som trenger det mest. Det er derfor viktig å automatisere og digitalisere arbeidsoperasjoner som egner seg for dette. Disse medlemmer trekker frem den vellykkede automatiseringen av foreldrepengeordningen i Nav som ble gjennomført av regjeringen Solberg. Det har frigjort nærmere 200 saksbehandlere til andre saker. En målrettet satsing på IKT i Arbeids- og velferdsetaten vrir flere ressurser til hjelp som er tilpasset den enkeltes behov, og som bidrar til raskere overgang til arbeid.

ET INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Disse medlemmer peker på at deltakelse i arbeidslivet er viktig for at den enkelte skal kunne realisere seg selv og forsørge seg og sin familie. Det motvirker fattigdom og sørger for at flere inkluderes. Den største forskjellen i Norge er mellom folk som har en jobb å gå til, og de som ikke har det. Disse medlemmer mener derfor at det viktigste man kan gjøre for å redusere forskjellene, er å sørge for at flere får muligheten til å jobbe. Disse medlemmer viser til Høyres visjon om et samfunn der alle kan delta, hvor det også legges til rette for personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidsliv og dagligliv.

Disse medlemmer peker på at regjeringen Solberg i 2018 etablerte inkluderingsdugnaden. Den ble årlig styrket for å få flere i arbeid. Disse medlemmer viser til at inkluderingsdugnaden la til rette for at flere med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV-en skal kunne delta i arbeid. Samarbeid med relevante aktører og satsing på virkemidler som gjør det enklere for arbeidsgivere å ansette personer i målgruppen, er en viktig del av dette arbeidet.

Disse medlemmer merker seg at ulike studier har vist at lønnstilskudd er et effektivt arbeidsmarkeds-tiltak for å få flere i arbeid. Regjeringen Solberg endret regelverk for arbeidsmarkeds-tiltak for å øke bruken av arbeidsmarkeds-tiltak som har høy overgang til ordinært arbeid, slik som lønnstilskudd og arbeidstrening i ordinære virksomheter. Endringene har økt bruken av lønnstilskudd.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg økte antallet varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) med om lag 3 000 i sin regjeringstid. Høyre har fulgt opp dette i sine alternative statsbudsjetter med forslag om 325 nye plasser i 2022 og ytterligere 1 000 plasser i 2023. Disse medlemmer viser til at regjeringens egen kartlegging stadfester et behov på mellom 900 og 1 900 nye varig tilrettelagte arbeidsplasser årlig. Disse medlemmer mener at alle har noe å bidra med, og det er politikernes ansvar å legge forholdene til rette for at flest mulig får delta i det fellesskapet en arbeidsplass er.

Disse medlemmer viser til den rekordlave arbeidsledigheten og at flere bedrifter har stort behov for mer arbeidskraft. Allikevel er det for mange i yrkesaktiv alder som av ulike grunner har problemer med å få innpass i arbeidslivet. Disse medlemmer merker seg at særlig utsatte arbeidssøkere er unge, innvandrere og personer som mangler formell kompetanse, har helseutfordringer eller har hull i CV-en. Disse medlemmer fremhever viktigheten av å styrke inkluderingen i arbeidslivet og prioriterer tiltak som arbeidstrening, lønnstilskudd, kompetansetiltak og individuell jobb-støtte for å hjelpe flere i jobb.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av regjeringen Solbergs ungdomsinnsats. Den har bidratt til at unge raskere får hjelp fra Nav til å komme i arbeid eller utdanning ved at alle unge under 30 år følges opp personlig etter åtte uker uten arbeid, utdanning eller aktivitet. Disse medlemmer viser også til at regjeringen Solbergs integreringsløft har lagt bedre til rette for at innvandrere kommer i jobb og blir aktive deltakere i samfunnet.

ØKONOMISK OG SOSIAL SIKKERHET

Disse medlemmer viser til at økonomisk og sosial sikkerhet gjennom gode velferds- og inntekts-sikringsordninger er viktig både for den enkelte og for arbeidslivets omstillingsevne. Disse medlemmer mener at velferdssamfunnet alltid skal stille opp for de som trenger det mest. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Solberg styrket samfunnets sosiale sikkerhetsnett, blant annet gjennom en stor satsing på barnefamilier og en inkluderingsdugnad i arbeidslivet.

Disse medlemmer understreker at arbeidsdel-takelse er det viktigste tiltaket for å bekjempe fattigdom og redusere forskjeller. Disse medlemmer fremhever viktigheten av at velferdsordninger, insentiver til omstilling og inkludering av flere i arbeid må spille sammen. Arbeid gir inntekt og fellesskap og bedrer leve-kårene og livsmulighetene til enkeltpersoner og famili-er. Kompetanse og utdanning øker videre mulighetene på arbeidsmarkedet.

Disse medlemmer peker på at utenforskap ikke bare svekker velferdsstatens bærekraft, men også forsterker fattigdomsproblemer og kan gi varige integreringsutfordringer. Videre viser disse medlemmer til Meld. St. 32 (2020–2021) Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv, som regjeringen Solberg la frem i juni i 2021. Meldingen beskriver både årsaker til at folk faller utenfor, og tiltak for å motvirke dette. Disse medlemmer fremmet sammen med representanter fra Fremskrittspartiet og Venstre Representantforslag 212 S (2021–2022) om å ta alle gode krefter i bruk for å få folk i jobb. Representantforslaget inneholdt flere av regjeringen Solbergs forslag fra Meld. St. 32 (2020–2021).

Disse medlemmer viser til at en forsterket arbeidslinje og krav til aktivitet i velferdsordningene er viktige virkemidler for å hindre utenforskap og bidra til at folk kommer inn i eller tilbake i arbeid. Ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører er viktige aktører med et mangfold av virkemidler som bidrar til å løse sosiale utfordringer i samfunnet, blant annet ved å få flere inn i arbeidslivet og hindre at mennesker faller utenfor sosiale arenaer.

Disse medlemmer viser til at en stor andel av dem som står utenfor arbeidslivet, mottar en helserelatert ytelse, som arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Disse medlemmer mener at det er grunn til å bekymre seg over den samlede veksten i disse to ytelsene blant personer under 30 år i løpet av de siste tjue årene. Det er viktig at unge mennesker med svak tilknytning til arbeidslivet får rask og riktig oppfølging for å komme inn i arbeid, aktivitet eller utdanning.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg la vekt på å kunne kombinere trygd og arbeid. Regjeringen Solberg gjorde flere endringer i inntektssikringsordningene for å oppnå et bedre og mer målrettet stønadsløp, øke insentivene til arbeid og gjøre overgangen tilbake til arbeid enklere. Disse medlemmer viser også til at plikten for kommunene til å stille vilkår om aktivitet til sosialhjelpsmottakere under 30 år ble innført i 2017.

Disse medlemmer viser til at det fra 2006 ble lovfestet obligatorisk tjenstepensjon til alle arbeidstakere som tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Det er viktig at også tjenstepensjonene er utformet slik at de støtter opp under målene med pensjonsreformen, samt legger til rette for mobilitet mellom privat og offentlig sektor. Disse medlemmer mener at for å sikre økonomisk bærekraft i velferdssamfunnet, og et robust og forutsigbart pensjonssystem, må hovedprinsippene i pensjonsreformen ligge fast over tid. På enkelte punkter er det imidlertid behov for å videreutvikle innretningen av pensjonssystemet for å sikre ikke bare insentiver til arbeid, men også økonomisk og sosial bærekraft.

Disse medlemmer peker på viktigheten av å ha et samfunn med små forskjeller. Videre mener disse medlemmer at det viktige arbeidet med å redusere fattigdom og bidra til sosial mobilitet må fortsette. Flere må inkluderes i arbeidslivet, og risikoen for at levekårsutfordringer går i arv, må reduseres. Arbeid gir inntekt og bedrer levekårene og livsmulighetene til enkeltpersoner og familier.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det i likhet med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti foreslås en engangsutbetaling på 3 000 kroner til uføre på minstesats. En slik utbetaling vil hjelpe noen av de som har minst, til å klare økningen i utgifter som følge av prisstigning og økende renter.

Videre viser disse medlemmer til Høyres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått igangsetting av arbeidet med å utvikle digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning.

Det er behov for å bedre tilbudet om og tilgjengeligheten til økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning i arbeids- og velferdsforvaltningen. Dagens tjenestetilbud innen økonomisk rådgivning bygger i hovedsak på personlig oppmøte på Nav-kontoret. I en tid der mange sliter med økte utgifter og gjeld, mener disse medlemmer at det er særlig viktig å prioritere de mange som sliter økonomisk, og at digital rådgivning gjør tilbudet tilgjengelig for flere.

ET SIKKERT OG SERIØST ARBEIDSLIV

Disse medlemmer viser til at useriøse aktører og arbeidslivskriminalitet har alvorlige konsekvenser for berørte arbeidstakere, virksomheter og samfunnet ellers. Den enkelte arbeidstaker risikerer å måtte jobbe under uverdige forhold, og seriøse virksomheter risikerer å bli utkonkurrert av useriøse aktører som ikke forholder seg til spillereglene. Disse medlemmer mener at arbeidslivskriminalitet er tyveri fra fellesskapet. For samfunnet er konsekvensen både tapt verdiskaping, et svekket grunnlag for velferden og et uverdige arbeidsliv. Disse medlemmer viser til at kampen mot arbeidslivskriminalitet var en av regjeringen Solbergs øverste prioriteringer i arbeidslivspolitikken.

Regjeringen Solberg satset på bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. Disse medlemmer viser for eksempel til at det har blitt innført straffeansvar for lønnstyveri, at strafferammen i arbeidsmiljøloven ble økt fra tre til fem år, og at det ble lagt til rette for at samarbeidsetatene i større grad kan dele taushetsbelagt informasjon seg imellom. Arbeidstilsynet har også fått utvidet sitt mandat til å forfølge ulovlig innleie av arbeidskraft.

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 prioriterer kampen mot ar-

beidslivskriminalitet ved å styrke Arbeidstilsynet og omprioriterer regjeringens avsatte midler til oppfølging av nytt innleieregelverk. Disse medlemmer mener det er viktigere å gjennomføre flere kontroller med dagens regler og å slå hardere ned på kriminelle aktører fremfor å stramme inn overfor hele næringslivet og dermed gjøre det vanskeligere for de seriøse. Disse medlemmer viser til at Høyre på denne bakgrunn ikke støtter innføringen av nye og strenge regler for innleie gjennom bemanningsbyrå, og at denne omprioriteringen av midler til Arbeidstilsynet er en naturlig følge av dette.

Disse medlemmer registrerer at mye har skjedd siden dagens øvre gebyrgrense for overtredelsesgebyr ble vedtatt i 2013. Kriminaliteten blir stadig mer kompleks og aktørene mer profesjonelle. Disse medlemmer er videre kjent med at store aktører med solid økonomi kan oppnå store besparelser og gevinster som følge av alvorlige brudd på reglene. Det man sparer på manglende lønnsutbetaling til ansatte, overtredelse av stansingsvedtak eller andre brudd, kan i flere tilfeller overgå det maksimale gebyret Arbeidstilsynet kan ilegge.

Disse medlemmer understreker betydningen av å slå hardere ned på kriminelle aktører som begår grove brudd på arbeidslivets regler. Disse medlemmer understreker derfor at Arbeidstilsynet – innenfor proporsjonalitetens grenser – ved grove brudd må benytte handlingsrommet og skjerpe nivået på de tvangsmulker og overtredelsesgebyr som ilegges.

Disse medlemmer peker videre på viktigheten av den styrkede innsatsen mot arbeidslivskriminalitet gjennom regjeringen Solbergs etablering av syv a-krimsentre rundt i landet der personell fra Nav, Politiet, Skatteetaten og Arbeidstilsynet er samlokalisert. Disse medlemmer viser til regjeringen Solbergs forslag i Prop. 1 S (2021–2022) om å opprette et nytt a-krimsentre i Troms og Finnmark, lokalisert i Alta. Disse medlemmer registrerer at a-krimsentret i Alta åpnet i november 2022.

Disse medlemmer viser til viktigheten av et a-krimsentre i Alta. utfordringene i Nord-Norge knyttet til a-krim er ganske like som i resten av landet, men det finnes i tillegg særlige utfordringer knyttet til fiskerinæringen. Det er derfor viktig at innsatsen mot arbeidslivskriminalitet styrkes i denne delen av landet.

Disse medlemmer peker på at Norge har og skal ha en høy standard på arbeidsmiljøet. Et arbeidsliv som ivaretar helse, miljø og sikkerhet, ryddige arbeidsforhold og et kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid i virksomhetene, vil bidra til et helsefremmende arbeidsliv. Disse medlemmer vil fremheve at dette samtidig vil ivareta et viktig konkurransefortrinn for norske virksomheter.

Disse medlemmer understreker at for å opprettholde tilliten i arbeidslivet er det av stor betydning at lover og regler følges, og at kriminelle aktører får redusert sitt handlingsrom.

2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre gode velferdsordninger og et bærekraftig velferdssamfunn og viser til at Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023 bygger opp under disse målsettingene.

STIMULERE TIL ARBEID OG MÅLRETTEDE YTELSE

Disse medlemmer ønsker at arbeidslivet skal være trygt, fleksibelt og familievennlig, med plass til alle. Stadig flere står utenfor arbeidslivet, og antall eldre vil øke kraftig i årene fremover. For å sikre vår velferdsmodell for fremtiden mener disse medlemmer at det er nødvendig at alle bidrar etter evne. Virkemidlene må innrettes på en måte som gjør at arbeid alltid lønner seg. Slik får den enkelte utnyttet sin arbeidsevne, til nytte for både seg selv og for samfunnet. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor det legges vekt på tiltak som både vil opprettholde formålet med velferdsytelsene, og som samtidig bidrar til å sikre bærekraften i ordningene fremover. Det innebærer at det ligger inne flere tiltak for å stimulere til arbeid og avvikling av flere særytelser til funksjonsfriske mennesker som i hovedsak bidrar til å forlenge utenforskap på passive ytelser. Det gjelder for eksempel overgangsstønad for enslige forsørgere. Disse medlemmer viser videre til at det er lagt inn forslag om harmonisering av ytelsesnivå mellom dagpenger og arbeidsavklaringspenger, som vil fjerne de økonomiske incentivene mot å aktivt søke seg mot helserelevante ytelser.

LØFTE ALDERSPENSJONISTENE

Disse medlemmer viser til at i tillegg til å målrette inntektssikringsordningene prioriterer Fremskrittspartiet å løfte alderspensjonistene. Alderspensjon skal bidra til å gi alle eldre en verdig alderdom basert på opptjente rettigheter. Pensjonsreformen ble innført i 2011, mot Fremskrittspartiets stemmer. Reformens reguleringsmodell førte til at alderspensjonen ble underregulert med 0,75 pst., noe som resulterte i at pensjonene har tapt seg i verdi, og at pensjonistene med det har tapt kjøpekraft. Under Stortingets behandling av Innst. 221 S (2020–2021), jf. Representantforslag 53 S (2020–2021) om et anstendighetsløft for pensjonistene, i februar 2021 fikk Fremskrittspartiet gjennomslag for å fjerne underreguleringen, og pensjonistene sikres nå en

inntektsvekst lik snittet av lønns- og prisveksten. Disse medlemmer mener likevel at det gjenstår flere grep for å gi pensjonistene et løft for å sikre en rettferdig pensjon og gode levekår. Gifte og samboende pensjonister får sin pensjon avkortet med ti pst. hvert eneste år. Tidligere var denne avkortningen på 15 pst., før Fremskrittspartiet i regjering fikk den redusert. Disse medlemmer mener det er grunnleggende urettferdig at pensjonister på grunn av sivilstatus får lavere pensjon enn de har opparbeidet gjennom et langt yrkesliv. Derfor foreslår disse medlemmer å fjerne avkortningen for gifte og samboende over to år, der første skritt tas i 2023 med virkning fra 1. juli 2023.

Disse medlemmer er opptatt av at de som har de laveste pensjonene, skal få økt sin pensjon. Det er svært viktig for deres hverdagsøkonomi. Disse medlemmer foreslår derfor å øke minstepensjonen med 7 500 kroner med virkning fra 1. juni 2023.

2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås en økning på 1 855 mrd. kroner til arbeidsliv og velferd. Den kraftige økningen handler om å forbygge at folk blir kastet ut i fattigdom i møte med økende priser på mat, strøm og drivstoff, bekjempe økende ulikhet og sikre et mer rettferdig pensjonssystem. I tillegg er dette medlem opptatt av å skape et tryggere arbeidsliv som inkluderer flere og styrker sikkerhetsnettet til de som er syke, uføre og arbeidsløse.

TRYGGHET I UTRYGGE TIDER

Dette medlem viser til at mange nordmenn opplever en mer utrygg tilværelse i år enn i fjor. Det blir dyrere å leve. Mange har mistet sin økonomiske trygghet og har ikke lenger råd til de viktigste tingene. Energi- og matvareprisene øker, og renten er på vei opp. Når alle får det verre, er det de med minst fra før som rammes hardest. Derfor er dette medlem opptatt av å sikre folk i dyrtiden.

Dette medlem viser til at når levekostnadene øker, rammer det folk som har lite, hardest. Flere sliter med å få endene til å møtes, matkøene vokser, og for noen står valget mellom å betale for mat, medisiner eller strømregningen. Dette medlem viser til at husholdningene i snitt har fått 18 000 kroner mindre å rutte med i 2022, og at én av tolv har ikke råd til mat og enten må stå over måltider, oppsøke matstasjoner eller kontakte Nav for å få nødhjelp. I utrygge tider må det finnes trygghet i fellesskapet.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å øke

minstesatsen for uføretrygd med 3 000 kroner. Dette medlem mener at arbeidslinjen i årevis har utgjort en blind tro på at lavere ytelser og krav til aktivitet kan sørge for at både fattige og syke kan komme ut i jobb. Allikevel vet man at folk blir fattige av å være syke og syke av å være fattige, og derfor trenger vi en ny kurs hvor sosiale ordninger og ytelser sørger for at folk ikke blir fattige dersom de skulle bli syke eller skadet.

Dette medlem viser til at nivået på barnetillegget for mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) ikke har vært endret siden 2010, og at tillegget i dag utgjør kun 27 kroner per barn fem dager i uken. Dette medlem mener dette er altfor lavt, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2023, hvor det foreslås å øke barnetillegget.

Dette medlem viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å reversere det usosiale forslaget til regjeringen om å svekke dagpengeordningen for arbeidsløse. Dette medlem mener at en slik innstramming straffer de som av ulike grunner ikke har sterkt fotfeste i arbeidslivet, og gjør det vanskeligere å få jobb og vanskeligere å få hjelp i utfordrende tider. Dette medlem mener at kuttet er dypt usosialt og vil føre til at 15 000 mennesker vil få mindre i dagpenger eller miste retten til dagpenger.

ET MER RETTFERDIG PENSJONSSYSTEM

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å øke minstepensjonen og garantipensjonen for enslige med 7 500 kroner. Dette medlem viser til at tall fra SSB viser at 74 pst. av enslige minstepensjonister lever under EUs fattigdomsgrense (EU60), og mener derfor at det er nødvendig med en opptrappingsplan som sikrer et nivå på minstepensjonen som er over EUs fattigdomsgrense, for å forebygge fattigdom blant eldre. Dette medlem viser videre til at stadig flere vil motta garantipensjon fremfor minste pensjonsnivå i fremtiden, og at nivået på garantipensjonen bør harmoniseres med nivået på minste pensjonsnivå. Dette vil skape større solidaritet på tvers av generasjoner, slik at også unge i dag sikres et pensjonsnivå som minimum tilsvarer dagens minstepensjon.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås at uføre skjermes helt mot effekten av levealdersjusteringen, og hvor uføre gis opptjening til 67 år i ny opptjeningsmodell. Dette medlem viser til at folk som er syke og skadet eller av andre årsaker ikke kan jobbe frem til pensjonsalderen, ikke har den samme muligheten til å velge å stå lenger i arbeid for å kompensere for tapet som følge av levealdersjusteringen. Dette medlem viser til at uføre både har dårligere helse og lever

gjennomsnittlig kortere enn den yrkesaktive befolkningen, og at dagens pensjonssystem er usosialt og urettferdig på flere områder.

ET MER INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Dette medlem mener at kortere arbeidstid er nødvendig for mer rettferdig fordeling av helse, fritid og inntekt, og at kampen for heltid og redusert arbeidstid henger tett sammen. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås en bevilgning på 50 mill. kroner til en søknadsbasert ordning for erfaringer med kortere arbeidstid.

Dette medlem mener at det også er viktig at flere enn i dag får delta i arbeidslivet. Dette medlem mener at det bør prioriteres flere VTA-plasser for å få et mer inkluderende arbeidsliv hvor flere kan delta, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås en økning på 500 nye VTA-plasser.

Dette medlem viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å bevilge 5 mill. kroner til Helt Med for å inkludere flere personer med funksjonsnedsettelse i arbeidslivet.

2.6 Generelle merknader fra Rødt

Komiteens medlem fra Rødt er alvorlig bekymret for vanlige folks økonomi i møte med raskt voksende priser på mat, strøm og bolig. Dette medlem viser til at matkøene vokser i norske byer, og at mer enn 200 000 husstander oppgir at de må hoppe over måltider eller søke hjelp hos Nav eller frivillige organisasjoner for å kunne sette mat på bordet.

Dette medlem mener at i denne situasjonen er velferdsstatens laveste ytelser for dårlige til at de som mottar dem, får leve verdige liv. Minste pensjonsnivå, minste uføretrygd og minste sats på arbeidsavklaringspenger (AAP) ligger godt under EUs fattigdomsgrense. Dette medlem mener man ikke skal bli fattig i Norge bare fordi man blir syk eller gammel.

Dette medlem mener at velferdsstatens minstepensjoner må heves betraktelig de neste årene, slik at det ikke blir nødvendig for mennesker som mottar full pensjon, uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger å søke nødhjelp hos Nav eller stille seg i matkø hos frivillige organisasjoner. Dette medlem mener det er en fallitterklæring for den norske velferdsstaten at det i dag ikke er mulig å overleve på slike ytelser.

Dette medlem godtar ikke at hensynet til den samlede pengebruken i norsk økonomi skal gjøre det umulig å løfte de som mottar velferdsstatens minstepensjoner, opp til et nivå som er godt nok til å leve av. Dette medlem mener det er fullt mulig å gjøre ompriorite-

ringer innenfor den rammen regjeringen har lagt til grunn, som hadde gjort dette mulig, ikke minst etter at budsjettet er tilført friske midler gjennom utbytte fra Statkraft. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der et betydelig løft for de som har minst, er gjennomført uten å øke bruken av oljepenger i Norge.

Dette medlem mener videre at uføre og andre på offentlige stønader ikke bør hindres i å hjelpe seg selv. Derfor mener dette medlem at fribeløpet i uføretrygden på sikt bør heves opp til 1 G. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der partiet setter av penger til et første skritt i en slik opptrapping.

Dette medlem er bekymret for at arbeidsløsheten er på vei opp. I Prop. 1 S (2022–2023) legger Finansdepartementet til grunn optimistiske anslag hva angår arbeidsløsheten i 2023. Dette medlem viser til at en rekke toneangivende aktører, blant dem LO, anser disse anslagene for å være for optimistiske. Blant annet på bakgrunn av dette mener dette medlem det var uklokt av regjeringspartiene å foreslå kutt i dagpengeordningen. Dette medlem er glad for at dette kuttet er blitt rettet opp i regjeringspartienes budsjettforhandlinger med Sosialistisk Venstreparti. I stedet for å gjøre kutt mener dette medlem at dagpengeordningen bør forbedres betraktelig, slik at det er mulig å leve et verdig liv også som arbeidssøker.

Dette medlem har liten tro på at kutt i ytelser som dagpenger vil bidra til å få flere i arbeid. Snarere tror dette medlem at positive tiltak som økning i antall tiltaksplasser og antall VTA-plasser vil kunne hjelpe flere inn i arbeidslivet.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg gjorde en rekke kutt i ulike velferdsordninger, blant annet i AAP-ordningen, i brillestøtten til barn og i barnetillegget til uføre. Mange av disse kuttene er nå rettet opp, og dette medlem vil rose regjeringen Støre for å ha styrket velferden på disse områdene. Men dette medlem mener ryddejobben ennå ikke er ferdig. Dette medlem viser blant annet til at unge AAP-mottakere fremdeles må nøye seg med en sats som ligger langt under det som det er mulig å leve av. Videre viser dette medlem til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der det er satt av betydelige midler til å løfte unge AAP-mottakere opp på ordinær sats.

Dette medlem mener at det norske trykkesystemet og Arbeids- og velferdsetaten i for stor grad er preget av mistillit. Dette medlem viser til at mange som er i nød heller velger å oppsøke frivillige organisasjoner enn Arbeids- og velferdsetaten. Blant annet på denne bakgrunn mener dette medlem at velferdsstaten må bruke mindre tid på kontroll og mer tid på å hjelpe folk. Dette medlem viser til Rødts alternative

statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der midler omprioriteres fra den rådgivende overlegetjenesten for å styrke Arbeids- og velferdsetaten i førstelinjen og for å sikre mer åpne og tilgjengelige Nav-kontorer.

Det t e m e d l e m er bekymret for tilstanden i deler av norsk arbeidsliv, der use-riøse aktører og arbeidslivskriminelle i for stor grad får drive i fred. Regjeringen Støre har gjort en rekke viktige grep for å sikre arbeidsfolks trygghet det siste året. Men

d e t t e m e d l e m er bekymret for at disse grepene ikke vil bli fulgt godt nok opp i praksis. D e t t e m e d l e m viser til at Arbeidstilsynet, som over tid har måttet tåle betydelige kutt i sine budsjetter, nå får tilført en rekke nye oppgaver. På bakgrunn av dette mener d e t t e m e d l e m at Arbeidstilsynet må styrkes også ut over det regjeringen Støre har foreslått i sitt statsbudsjett.

2.7 Oppsummering av fraksjonenes standpunkt under rammeområde 7

Oppsummeringstabellen viser kun avvik i forhold til Prop. 1 S (2022–2023).

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
Utgifter (i tusen kroner)							
352	Nedsatt funksjonsevne						
	21 Spesielle driftsutgifter	20 682	20 682 (0)	20 488 (-194)	20 682 (0)	20 682 (0)	20 682 (0)
	70 Funksjonshemmedes organisasjoner	253 820	253 820 (0)	253 820 (0)	253 820 (0)	260 320 (+6 500)	253 820 (0)
	71 Universell utforming og økt tilgjengelighet	32 095	32 095 (0)	32 095 (0)	32 095 (0)	32 095 (0)	52 095 (+20 000)
	72 Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	26 040	30 440 (+4 400)	35 040 (+9 000)	26 040 (0)	26 040 (0)	26 040 (0)
601	Utredningsvirksomhet, forskning mv.						
	21 Spesielle driftsutgifter	68 925	68 925 (0)	68 925 (0)	68 925 (0)	63 925 (-5 000)	33 925 (-35 000)
	23 Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	14 100	14 100 (0)	0 (-14 100)	14 100 (0)	64 100 (+50 000)	14 100 (0)
	70 Tilskudd	57 160	57 160 (0)	57 160 (0)	57 160 (0)	62 160 (+5 000)	57 160 (0)
605	Arbeids- og velferdsetaten						
	1 Driftsutgifter	12 809 920	12 819 020 (+9 100)	12 637 820 (-172 100)	12 809 920 (0)	12 682 120 (-127 800)	12 802 420 (-7 500)
	21 Spesielle driftsutgifter	36 780	36 780 (0)	36 780 (0)	46 780 (+10 000)	36 780 (0)	36 780 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
612	Tilskudd til Statens pensjonskasse						
	1 Driftsutgifter	9 977 000	9 968 000 (-9 000)	9 969 000 (-8 000)	9 986 500 (+9 500)	9 951 200 (-25 800)	9 977 000 (0)
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering						
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	158 490	158 490 (0)	149 880 (-8 610)	158 490 (0)	158 490 (0)	158 490 (0)
	70 Frivillig arbeid	132 030	132 030 (0)	132 030 (0)	132 030 (0)	132 030 (0)	143 030 (+11 000)
634	Arbeidsmarkedstiltak						
	76 Tiltak for arbeidssøkere	7 137 800	7 137 800 (0)	7 261 400 (+123 600)	7 137 800 (0)	7 137 800 (0)	7 365 500 (+227 700)
	77 Varig tilrettelagt arbeid	1 872 110	1 899 510 (+27 400)	1 982 010 (+109 900)	1 945 260 (+73 150)	1 927 010 (+54 900)	1 927 110 (+55 000)
640	Arbeidstilsynet						
	1 Driftsutgifter	808 320	808 320 (0)	828 320 (+20 000)	808 320 (0)	808 320 (0)	848 320 (+40 000)
	21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	17 280	17 280 (0)	17 280 (0)	17 280 (0)	17 280 (0)	22 280 (+5 000)
642	Petroleumstilsynet						
	1 Driftsutgifter	329 055	329 055 (0)	327 055 (-2 000)	329 055 (0)	329 055 (0)	329 055 (0)
667	Supplerende stønad til personer over 67 år og uføre flyktninger						
	70 Tilskudd	435 000	435 000 (0)	435 000 (0)	0 (-435 000)	435 000 (0)	435 000 (0)
2541	Dagpenger						
	70 Dagpenger	9 057 800	9 361 800 (+304 000)	8 062 800 (-995 000)	9 057 800 (0)	9 249 800 (+192 000)	11 004 800 (+1 947 000)
2620	Stønad til enslig mor eller far						
	70 Overgangsstønad	1 520 000	1 520 000 (0)	1 520 000 (0)	475 000 (-1 045 000)	1 520 000 (0)	1 588 000 (+68 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
	72 Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid	104 000	104 000 (0)	104 000 (0)	0 (-104 000)	104 000 (0)	104 000 (0)
	73 Tilleggsstønader og stønad til skolepenger	15 000	15 000 (0)	15 000 (0)	0 (-15 000)	15 000 (0)	15 000 (0)
2650	Sykepenger						
	75 Feriepenger av sykepenger	2 729 000	2 729 000 (0)	2 670 000 (-59 000)	2 729 000 (0)	2 729 000 (0)	2 729 000 (0)
	76 Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte	105 300	105 300 (0)	105 300 (0)	105 300 (0)	73 300 (-32 000)	105 300 (0)
2651	Arbeidsavklaringspenger						
	70 Arbeidsavklaringspenger	35 800 000	35 943 000 (+143 000)	35 110 000 (-690 000)	34 400 000 (-1 400 000)	35 960 000 (+160 000)	37 260 000 (+1 460 000)
2655	Uførhet						
	70 Uføretrygd	118 030 000	118 400 000 (+370 000)	118 313 500 (+283 500)	117 862 500 (-167 500)	118 407 000 (+377 000)	119 840 000 (+1 810 000)
2661	Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.						
	70 Grunnstønad	1 585 000	1 585 000 (0)	1 590 000 (+5 000)	1 585 000 (0)	1 585 000 (0)	1 585 000 (0)
2670	Alderdom						
	70 Grunnpensjon	88 390 000	88 390 000 (0)	88 390 000 (0)	90 130 000 (+1 740 000)	88 390 000 (0)	89 328 000 (+938 000)
	73 Sært tillegg, pensjonstillegg mv.	7 300 000	7 592 000 (+292 000)	7 300 000 (0)	7 300 000 (0)	8 500 400 (+1 200 400)	8 831 000 (+1 531 000)
2680	Etterlatte						
	70 Grunnpensjon	1 150 000	1 150 000 (0)	1 150 000 (0)	1 150 900 (+900)	1 150 000 (0)	1 150 000 (0)
	Sum utgifter	562 373 756	563 514 656 (+1 140 900)	560 975 752 (-1 398 004)	561 040 806 (-1 332 950)	564 228 956 (+1 855 200)	570 443 956 (+8 070 200)

Inntekter (i tusen kroner)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
3640	Arbeidstilsynet						
	85 Tvangsmulkt	7 175	7 175 (0)	8 610 (+1 435)	7 175 (0)	7 175 (0)	7 175 (0)
	86 Overtredelsesgebyrer	29 450	29 450 (0)	35 168 (+5 718)	29 450 (0)	29 450 (0)	29 450 (0)
	Sum inntekter	5 288 138	5 288 138 (0)	5 295 291 (+7 153)	5 288 138 (0)	5 288 138 (0)	5 288 138 (0)
	Sum netto	557 085 618	558 226 518 (+1 140 900)	555 680 461 (-1 405 157)	555 752 668 (-1 332 950)	558 940 818 (+1 855 200)	565 155 818 (+8 070 200)

2.8 Programkategori 09.00 Administrasjon

2.8.1 KAP. 600 ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 268,234 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023), mot 265,835 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har viktige arbeidsoppgaver som skal bidra til høy sysselsetting og et omstillingsdyktig, sikkert og seriøst arbeidsliv, samt sikre sikkerhetsnettet innbyggerne trenger når de blir stående uten inntekter enten for kortere perioder eller permanent.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er nødvendig å modernisere og effektivisere offentlig sektor for å trygge velferden for fremtiden og gi best mulig kvalitet i tjenestene til innbyggerne. Disse medlemmer mener avbyråkratiseringsreformen er et viktig tiltak for omstilling av en sektor som ikke får ytre press gjennom konkurranse for å bruke ressurser på en bedre måte.

2.8.2 KAP. 601 UTREDNINGSVIRKSOMHET, FORSKNING MV.

Det foreslås bevilget 449,405 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 422,610 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at kapitlet omhandler investeringer i forskning og annen kunnskapsutvikling, som skal bidra til god forståelse av hvordan samfunn, arbeidsmarked og arbeidsliv utvikler seg, samt bidra til treffsikker politikk og utvikling av gode og effektive tjenester og tiltak i møtet med store samfunnsutfordringer.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til at deler av midlene er bundet opp i inngåtte avtaler og aktivitet som videreføres i 2023. Det omfatter blant annet innhenting av statistikk og analyser for å belyse status, utviklingstrekk og utfordringer på departementets ansvarsområder, pågående evalueringer, forskningsavtaler og internasjonalt samarbeid om utvikling og utveksling av kunnskap. Komiteen viser til at regjeringen foreslår å styrke bevilgningen med 35 mill. kroner for 2023 til evaluering av et tidsavgrenset forsøk med arbeidsorientert uføretrygd, som er nærmere omtalt under kap. 605 post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen Solberg startet det forberedende arbeid knyttet til å vurdere et forsøk med arbeidsorientert uføretrygd med trygdejustert lønn. Dette ble lansert som et eget tiltak i Meld. St. 32 (2020–2021) Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv, som ble lagt frem våren 2021. Disse medlemmer støtter regjeringens forslag om et avgrenset forsøk med arbeidsorientert uføretrygd for nye unge uføre. Videre mener disse medlemmer at det er viktig at regjeringen innfører en aktivitetsreform for nye mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023) kap. 601, hvor post 21 om prøveprosjekt om arbeidstilpasset trygd kuttes med 35 mill. kroner.

Post 23 Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel

Komiteen viser til at det for 2023 foreslås en tre-årig satsing for perioden 2023–2025, som innebærer en ordning med søkbare midler for gjennomføring av forsøksprosjekter for redusert bruk av deltid og økt bruk av heltid.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at hovedregelen i norsk arbeidsliv er og skal være hele, faste stillinger. Det er viktig å aktivt jobbe for å redusere ufrivillig deltid. Disse medlemmer peker på at under regjeringen Solberg avtok andelen deltidsansatte fra 26,4 pst. i 2013 til 24,6 pst. i 2020. Fra 2013 til 2020 ble det 90 000 flere heltidssysselsatte kvinner, ifølge Arbeidskraftundersøkelsen – Statistisk Sentralbyrå (AKU). I samme periode sank andelen deltidssysselsatte kvinner fra 40 pst. til 35 pst.

Disse medlemmer mener at en søkbar pott til gjennomføring av forsøksprosjekter for redusert bruk av deltid og økt bruk av heltid ikke er veien å gå. Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Solberg ble gjennomført ulike prosjekter og holdningsskapende tiltak mot ufrivillig deltid, særlig i helse- og omsorgssektoren. Et eksempel på dette er heltidserklæringen «Det store heltidsvalget» fra 2013, som ble fornyet i 2018 og 2021. Heltidserklæringen er signert av KS, Fagforbundet, Norsk Sykepleierforbund, Delta og Fellesorganisasjonen, som alle har forpliktet seg til å jobbe for å redusere deltidsarbeid og utvikle heltidskultur i helse- og omsorgssektoren i kommunene. Det er videre gjennomført flere prosjekter som har fokusert på alternative tilnærminger til organisering av turnus, for eksempel langvakter, bemanningsenheter og flerpoststillinger. Disse tiltakene har hatt effekt.

Disse medlemmer viser også til at regjeringen Solberg, i samarbeid med Norsk Sykepleierforbund, i august 2021 tok initiativ til å intensivere arbeidet for mer heltid og mindre sykefravær i helsesektoren. Daværende helseminister, Bent Høie fra Høyre, tok til orde for å instruere helseregionene om å gjøre flere deltidsstillinger til heltidsstillinger, i tillegg til å nedsette et partsammensatt utvalg som skulle legge frem løsninger for å få en heltidskultur i helse- og omsorgstjenestene. Utvalgets mandat skulle være å se heltid i sammenheng med behovet for bemanning, fremtidsrettet arbeidsdeling mellom ulike profesjoner, redusert vikarbruk og en turnus som tar hensyn til behovet for balanse mellom arbeid og fritid. En bemanningsnorm er ett av virkemidlene utvalget kunne vurdere. På grunn av regjeringsskif-

tet kort tid etter rakk ikke daværende helseminister å nedsette utvalget. Disse medlemmer håper regjeringen vil følge opp dette initiativet.

Det vises videre til Stortingets behandling av Innst. 53 L (2022–2023) jf. Prop. 133 L (2021–2022), der disse medlemmer fremmet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen instruere helseregionene til å intensivere arbeidet med å øke deltidsstillingene til heltid.

Stortinget ber regjeringen sette ned et partssammensatt utvalg, med blant andre Norsk sykepleierforbund, som skal legge frem løsninger for å få en heltidskultur i helse- og omsorgstjenestene i kommunene og spesialisthelsetjenesten.»

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 601 post 23 ble foreslått redusert med 14,1 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd

Komiteen viser til at store deler av bevilgningen benyttes til å følge opp departementets internasjonale forpliktelser. For 2023 foreslås posten styrket med 2 mill. kroner til Fair Play Bygg, som en del av en satsing til styrket innsats mot useriøsitet og sosial dumping.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og useriøse aktører bør ytterligere forsterkes. Et viktig bidrag i arbeidet med å avdekke og bekjempe slik kriminalitet gjøres av bransjene selv, og et godt eksempel på dette er Fair Play Bygg, og disse medlemmer støtter derfor bevilgningen til organisasjonen.

2.9 Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken

2.9.1 KAP. 604 UTVIKLINGSTILTAK I ARBEIDS- OG VELFERDSFORVALTNINGEN

Det foreslås bevilget 335,805 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 316 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at den foreslåtte bevilgningen dekker utgifter knyttet til IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten med mål om å bidra til bedre tjenester for brukerne, enhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning og bedre tjenester overfor samarbeidspartnere. Komiteen mener dette er viktig for å bidra til bedre kvalitet i tjenestene, sikre raskere saksbehandling og for å redusere risiko for feilutbetalinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet understreker viktigheten av å sikre at Nav er tilgjengelig og brukervennlig, og har et mål om at brukeren ikke skal måtte gi samme opplysninger til forvaltningen mer enn én gang. Disse medlemmer viser derfor til at regjeringen Solberg prioriterte bevilgninger til utviklingstiltak og betydelig modernisering av etaten, og at dette arbeidet må fortsette.

2.9.2 KAP. 605 OG 3605 ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Det foreslås bevilget 13 257,525 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 12 912,155 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 34,985 mill. kroner under kap. 3605 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 60,915 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at Arbeids- og velferdsetaten har som oppgave å sikre rett ytelse og tjeneste til den enkelte og følge opp og kontrollere tjenester, ytelser og utbetalinger, og at sentrale brukergrupper er arbeidssøkere, mottakere av helserelevante ytelser og familieytelser, pensjonister og brukere av hjelpemidler. For å kunne iverksette en ny ungdomsgaranti i 2023 foreslås det å styrke bevilgningen med 175 mill. kroner for økt bemanning ved Nav-kontorene for å sikre tettere arbeidsrettet oppfølging av unge. I sammenheng med endringene i reglene for arbeidsavklaringspenger, knyttet blant annet til å avvikle det såkalte karensåret økes bevilgningen med 17 mill. kroner. Det foreslås videre å bevilge 32 mill. kroner for å øke antallet fast ansatte tolker i Arbeids- og velferdsetaten. For å ivareta endringene i Arbeids- og velferdsetatens IKT-systemer knyttet til innføringen av et ferietillegg for dagpenger økes bevilgningen med 15 mill. kroner. Videre legges det opp til en økt bevilgning på 0,9 mill. kroner for å administrere forsøksprosjekter for økt bruk av heltidsansettelser og redusert bruk av deltid.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg startet inkluderingsdugnaden. Den gikk ut på at folk med funksjonsnedsettelse, hull i CV-en og folk som av ulike grunner sto utenfor arbeidsmarkedet, skulle inkluderes bedre og hjelpes ut i jobb. Disse medlemmer viser til at man i den anledning økte antall varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) med om lag 3 000, som Høyre i fortsettelsen har fulgt opp i sine alternative budsjetter, med forslag om 325 nye i 2022 og ytterligere 1 000 jobber i 2023.

Disse medlemmer viser til at regjeringens egen kartlegging, som svar på dette partiets og flertallets anmodningsvedtak i Stortinget, stadfester et behov på mellom 900 og 1 900 nye VTA-plasser årlig. Disse

medlemmer finner det derfor underlig at det i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 ikke var foreslått en eneste ny VTA-plass. Disse medlemmer ser det som positivt at det omsider kom inn 250 jobber i budsjettforliket, men vil understreke det store gapet til det dokumenterte, årlige behovet. Med budsjettforliket risikerer man at køene av unge folk med nedsatt arbeidsevne uten jobb vil øke, noe disse medlemmer finner uheldig. Alle har noe å bidra med, og det er politikernes ansvar å legge forholdene til rette.

Disse medlemmer merker seg at i forbindelse med de senere års opptrapping av varig tilrettelagt arbeid har omtrent halvparten av veksten kommet i varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv (VTA-O). Mens varig tilrettelagte arbeid i skjermet virksomhet (VTA-S) følges opp av tiltaksbedrifter, følges personer i VTA-O-tiltaket opp av Nav. Disse medlemmer viser videre til kartleggingen gjort av Oxford Research, på bestilling fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Her kommer det frem at VTA-O ofte har lav prioritet i Nav, både hva angår rekruttering av arbeidsgivere som ønsker å ansette, og graden av oppfølging av den enkelte VTA-O-arbeidstaker.

Disse medlemmer registrerer samtidig at tiltaksbedrifter, blant annet den ideelle aktøren HELT MED, har vist at flere med nedsatt funksjonsevne og andre innenfor VTA-målgruppen kan jobbe i ordinært arbeidsliv, med noe bedre oppfølging overfor både arbeidstaker og arbeidsgiver. Disse medlemmer mener det er mulig å få enda større dynamikk inn i VTA-O-tilbudet ved at også andre aktører enn Nav får ansvar. Disse medlemmer legger til grunn at det vil gi et mer sømløst tilbud, men også en større gjennomstrømming som kan frigjøre ledig kapasitet hos tiltaksbedrifter, til folk som i dag er i kø.

Disse medlemmer viser til Vedtak 407 og 409, 3. mars 2022, og anser ikke disse for tilfredsstillende innfridd med regjeringens forsøksprosjekt. Disse medlemmer understreker, i likhet med det Stortinget den gang gjorde, at den tilrettelagte oppfølging for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED-modellen.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg over flere år gikk inn for å øke antall fast ansatte tolker, også i sitt siste forslag til statsbudsjett. Satsingen var ment å bedre kvaliteten i tolketjenestene, samt gi økt forutsigbarhet for brukerne og bedre muligheter for å ivareta prioriterte oppdrag.

Disse medlemmer reagerte derfor, i likhet med mange av brukerorganisasjonene, da Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i statsbudsjettet for 2022 påførte tolketjenesten et netto kutt på 15 mill. kroner. Det betydde at flere fikk avslag på tolk, at planlagte aktiviteter for flere måtte avlyses, og at aktiv

samfunnsdeltakelse ble hindret. Resultatet av et slikt kutt er nødvendigvis mer sosial tilbaketrekkning, isolasjon og ensomhet. Disse medlemmer vil derfor rose de samme partiene, som etter omfattende press nå har snudd og endelig foreslår å rette opp egne feiltrinn.

Disse medlemmer merker seg at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i statsbudsjettet for 2022 kuttet regjeringen Solbergs forslag om å utvikle digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Dette innebærer også en tapt mulighet til å frigjøre kapasitet til oppfølgingen av de som trenger hjelp fysisk. Disse medlemmer understreker at dette var et uklokt kutt overfor de mange som lever i et gjeldskaos og trenger samfunnets hjelp til å komme på rett kjørl. Disse medlemmer finner det underlig at man i en tid der mange sliter med økte utgifter og gjeld, velger å opprettholde dette usosiale kuttet.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det ble foreslått igangsetting av arbeid med å utvikle digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning, som beskrevet i Prop. 1 S (2021–2022).

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å opprette 250 flere VTA-plasser i 2023, og at det bevilges til sammen 36,5 mill. kroner til dette formålet, herunder at bevilgningen økes med 9,1 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 605 post 1 økes med 9,1 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 605 post 1 ble foreslått redusert med 172,1 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor det på kap. 605 post 1 settes av midler til 100 flere stillinger i Nav for å styrke saksbehandlingen, samt administrere flere tiltaksplasser, og kuttes i den rådgi- vende legetjenesten i Nav. Totalt foreslås det å redusere kap. 605 post 1 med 7,5 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at Nav-brukere blir ivare- tatt av et ombud, og er glad for at et Nav-ombud er under opprettelse etter at Fremskrittspartiet fikk gjen- nomslag for dette i forbindelse med behandlingen av

Innst. 254 S (2019–2020), jf. Representantforslag 56 S (2019–2020). Hensikten er å bedre rettssikkerheten for brukere og kvaliteten på avgjørelser i arbeids- og vel- ferdforvaltningen. Feil i saksbehandlingen kan få store konsekvenser for de som rammes. En ombudsordning for dette området vil kunne både ivareta brukere og bi- dra til nødvendige forbedringer i forvaltningen. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at dette kommer på plass raskt, og at ordningen blir ubyråkrati- sk og brukervennlig.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022– 2023), hvor kap. 605 post 21 økes med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bak- grunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjo- nalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å starte etableringen av Nav-ombudet.»

2.9.3 KAP. 606 TRYGDERETTEN

Det foreslås bevilget 104,955 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 102,790 mill. kroner i sal- dert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at det i 2021 ble avsagt 15 prin- sipielle kjennelser av utvidet rett, betydelig flere enn i foregående år. Høyere anvendelse av utvidet rett er vik- tige for å bidra til rettsavklaring og i tråd med anbefalin- gene i NOU 2020:9 Blindsonen. Komiteen viser videre til at det med dagens prognoser legges opp til at Trygderetten skal kunne bygge ned restanser i 2023.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilg- ning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittss- partiet mener det er viktig å ha muligheten til å prøve sin sak for Trygderetten. Disse medlemmer mener likevel flere saker kan løses på et lavere nivå, og viser til Stortingets behandling 12. mai 2020 av Innst. 254 S (2019–2020), jf. Representantforslag 56 S (2019–2020) om etablering av Nav-ombud. Brukere og saksbehand- lere kan med dette ombudet henvende seg dit for å få veiledning og råd av personer med høy kompetanse på regelverket. På den måten kan enkelte tvister, som er krevende og kostbart for alle parter, unngås.

2.10 Programkategori 09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse

2.10.1 KAP. 611 PENSJONER AV STATSKASSEN

Det foreslås bevilget 16,5 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 16,8 mill. kroner i sal- dert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.10.2 KAP. 612 TILSKUDD TIL STATENS PENSJONSKASSE

Det foreslås bevilget 10 065 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 9 093,246 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått en varig økning av minste pensjonsnivå til enslike med 4 000 kroner, og at bevilgningen som følge av dette reduseres med 9 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 612 post 1 reduseres med 9 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Stortingets behandling av Innst. 519 L (2020–2021), jf. Prop. 138 L (2020–2021) Endringer i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl. og lov om pensjonsordningen for sykepleiere (fjerning av plikten til å fratre ved særaldersgrense), der det ble vedtatt å fjerne fratredelsesplikten for offentlig ansatte med særaldersgrenser, slik at nær en tredjedel av ansatte i offentlig sektor kan velge selv om de vil jobbe etter aldersgrensene, ikke være prisgitt arbeidsgivers avgjørelse. Disse medlemmer viser videre til Prop. 1 S (2022–2023), der regjeringen skriver:

«Opphevelsen av plikten til å fratre ved særaldersgrense innebærer ingen endringer i rettighetene til pensjon for personer med særaldersgrense.»

Disse medlemmer merker seg at dette sitatet står i sterk kontrast til retorikken som føres av enkelte partier når særaldersgrenser debatteres. Disse medlemmer stiller seg undrende til regjeringens ønske om å reversere lovendringen som fjerner plikten til å fratre ved oppnådd særaldersgrense. Disse medlemmer mener at samfunnsutviklingen har medført at det er på høy tid å tilpasse reglene for særaldersgrenser til dagens samfunn. Vi forventes å leve lenger, og dermed er det naturlig å anta at vi også er arbeidsdyktige i høyere alder enn tidligere.

Disse medlemmer viser videre til Stortingets behandling av Innst. 363 L (2021–2022), jf. Representantforslag 206 L (2021–2022) om å fjerne plikten til å gå av med særaldersgrense i Forsvaret, som beklageligvis ikke fikk flertall. Disse medlemmer viser til en spørreundersøkelse, arrangert av Forsvarets forskningsinstitutt, der åtte av ti svarte at de kunne tenke seg en fortsatt militær karriere om det hadde vært mulig. Videre sier

om lag to tredjedeler av de militære særalderspensjonistene at de benytter seg av muligheten til å forlenge arbeidskarrieren enten heltid eller deltid andre steder.

Disse medlemmer viser til svar på budsjettspørsmål 558 fra finanskomiteen/Høyres fraksjon av 18. oktober 2022 om at en oppheving av fratredelsesplikten i forsvarsloven vil kunne redusere utbetalingerne.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 612 post 1 ble foreslått redusert med 8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet over mange år har arbeidet for å få fjernet avkortningen i uførepensjonen til gifte og samboende pensjonister. Avkortningen i grunnpensjon var 25 pst. for tjue år siden, men har over år blitt redusert takket være Fremskrittspartiet. Kampen for å sikre at pensjonistene skal få utbetalt egen opparbeidet pensjon, startet allerede da regjeringen Bondevik II forhandlet med Fremskrittspartiet om budsjettene på 2000-tallet. Fremskrittspartiet fikk da igjen en reduksjon i avkortningen fra 25 pst. til 15 pst. – over tre år. I 2013 fikk partiet på nytt gjennomslag for en ytterligere reduksjon, fra 15 til 10 pst. Ved avkortning av pensjon for gifte og samboende pensjonister på 10 pst. ved en grunnpensjon på 106 399 kroner taper et vanlig par 10 640 kroner i pensjon hvert eneste år. Disse medlemmer ønsker å fjerne avkortningen over to år ved at første skritt tas med virkning fra 1. juli 2023.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av pensjoner i Statens pensjonskasse, med virkning fra 1. juli 2023.»

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 612 post 1 økes med 9,5 mill. kroner.

2.10.3 KAP. 613 ARBEIDSGIVERAVGIFT TIL FOLKETRYGDEN

Det foreslås bevilget 1 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 5 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.10.4 KAP. 2470 OG 5470 STATENS PENSJONSKASSE

Det foreslås bevilget 125,945 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 147,495 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 30 mill. kroner under kap. 5470 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 37 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til departementets omtale av økte kostnader til pensjon i årets budsjett og veksten som er ventet frem mot 2035. Disse medlemmer mener dette viser behovet for den gjennomførte pensjonsreformen, og at det er nødvendig med en justering av innretningen på denne fremover. Disse medlemmer mener endringer i pensjonssystemet må gjøres i en helhet og gjennom brede forlik som står seg over tid, og ser frem til behandlingen av den varslede stortingsmeldingen om oppfølging av NOU 2022:7 Et forbedret pensjonssystem.

2.11 Programkategori 09.20 Tiltak for bedrede levekår mv.

2.11.1 KAP. 621 TILSKUDD TIL SOSIALE TJENESTER OG SOSIAL INKLUDERING

Det foreslås bevilget 395,930 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 392,800 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter viktige bevilgninger til utvikling av de sosiale tjenestene i kommunene og tilskudd til frivillig arbeid for sosialt og økonomisk vanskeligstilte. Komiteen merker seg at de viktige innsatsområdene i 2023 skal være tiltak som understøtter lovens krav om individuelle vurderinger, barne- og familieperspektivet og god tilgjengelighet til tjenestene. Dette er i tråd med tidligere års prioriteringer.

Komiteen merker seg det betydningsfulle arbeidet som er gjort i form av en handlingsplan mot vold i nære relasjoner og en handlingsplan mot menneskehandel. Komiteen ser det videre som positivt at Arbeids- og velferdsdirektoratet fortsetter sin deltakelse i oppfølgingen av handlingsplanen for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (2021–2024) og handlingsplanen for frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold (2021–2024).

Komiteen merker seg at det i de senere årene er iverksatt flere viktige tiltak for å heve kvalitet og kompetanse og bedre tilgjengeligheten til tilbudet for personer

med økonomi- og gjeldsproblemer. Komiteen ser det som positivt at Nav i 2023 fortsetter arbeidet med å øke egen kompetanse innen økonomi- og gjeldsrådgivning, samt man gjør grep for å få oppdatert kunnskap om tilgjengeligheten og kvaliteten på tjenesten.

Komiteen merker seg at Nav Fylke og statsforvalterne samarbeider om individuell tilpasning av tiltak i aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år. Komiteen understreker viktigheten av tilpasset oppfølging, slik at flere holdes i aktivitet og lettere kan hjelpes tilbake til jobb.

Komiteen merker seg områdesatsingene, som skal forbedre tjenester og nærmiljøkvaliteter der behovene er størst, slik at flere blir økonomisk selvstendige og aktivt deltagende i lokalsamfunn og storsamfunn. Komiteen merker seg at det viktige arbeidet fortsetter.

Komiteen registrerer at det gis tilskudd som skal stimulere til sosialt entreprenørskap, til bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon. Komiteen slutter seg til at tilskuddsordningen videreføres.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at den viktigste jobben fremover blir å få flere i jobb. Folk er forskjellige, og for noen arbeidsledige passer ikke alle tradisjonelle arbeidsmarkedstiltak. For å motvirke utenforskap er offentlig innsats ikke tilstrekkelig. En rekke frivillige organisasjoner og sosiale entreprenører er viktige samarbeidspartnere og yter sentrale bidrag for å gi flere mulighet til å delta og bli inkludert i samfunnslivet. Disse medlemmer understreker at for å forhindre lediggang og utenforskap bør tilbudet økes og varieres. Alle gode krefter må tas i bruk.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 371 S (2021–2022), jf. Representantforslag 212 S (2021–2022), der Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmet en rekke forslag for å gjøre det lettere å ta alle gode krefter i bruk for å få flere folk i jobb.

Disse medlemmer er samtidig kjent med at det kan være krevende for små ideelle og private aktører, eller aktører med nye ideer, å få innpass på tiltaksfeltet i konkurranse med de store og etablerte. Dette kan innebære at nye løsninger som kunne fått flere over i jobb eller utdanning, ikke blir prøvd ut. Disse medlemmer mener derfor det i større grad bør legges til rette for å prøve ut nye og gode ideer gjennom å gi mindre tilbydere innpass på tiltaksfeltet. Det bør gjøres mer bruk av innovative metoder i anskaffelser av arbeidsmarkedstiltak og samarbeides tettere med sosiale entreprenører.

Disse medlemmer er godt kjent med det viktige arbeidet som gjøres sosiale entreprenører. Flere av disse aktørene melder nå om usikkerhet, da de opplever lang saksbehandlingstid på søknader. Disse medlemmer ber derfor om at videreføring av prosjekter

som allerede pågår, vurderes fortløpende, slik at nødvendige avklaringer ikke uteblir unødvendig lenge.

Disse medlemmer ser det også som positivt at regjeringen viderefører mange av tiltakene i strategien for økt innovasjon og bedre tjenester på arbeids- og velferdsfeltet som regjeringen Solberg la frem i august 2021. Disse medlemmer registrerer at det fortsatt er mulighet til å søke om tilskudd til sosialt entreprenørskap, herunder til lokale forsøk med effektkontrakter og liknende modeller.

Disse medlemmer viser videre til at alvorlige gjeldsproblemer kan være vanskelig å komme ut av og kan forsterke en allerede vanskelig livssituasjon. Disse medlemmer mener det derfor er behov for å fortsette innsatsen fra regjeringen Solberg for å bedre det offentlige hjelpetilbudet til personer med gjeldsproblemer.

Disse medlemmer merker seg at mange små kommuner har en lav stillingsandel innen økonomi- og gjeldsrådgivning, noe som gjør det vanskelig å opprettholde et godt fagmiljø. Disse medlemmer registrerer at det på regjeringen Solbergs vakt i 2021 derfor ble etablert en landsdekkende råd- og veiledningstjeneste (en direktelinje) for ansatte som arbeider med økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning i Nav-kontorene.

Disse medlemmer merker seg også at videreutdanningstilbudene i økonomisk rådgivning, som den gang ble etablert ved flere universiteter og læresteder, er viktig for å gi kompetansepåfyll til de dyktige gjeldsrådgiverne i Nav.

Disse medlemmer merker seg at økonomiråds-telefonen som kom på plass under regjeringen Solberg, er et lavterskeltilbud og et viktig supplement til den personlige rådgivningen i Nav-kontorene.

Disse medlemmer merker seg at det i 2021 ble innført ny tastevalgmeny hos Nav for å gjøre økonomi- og gjeldsrådgivningstelefonen mer tilgjengelig for de som tar kontakt på telefon. Tidligere var denne kun tilgjengelig via eget nummer. Disse medlemmer viser til at rådgivningstelefonen, som ble innført under regjeringen Solberg, har vært en betydelig suksess og de siste årene har opplevd en stor økning i antall henvendelser.

Disse medlemmer merker seg at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i statsbudsjettet for 2022 kuttet regjeringen Solbergs forslag om å utvikle digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Dette innebærer også en tapt mulighet til å frigjøre kapasitet til oppfølgingen av de som trenger hjelp fysisk. Disse medlemmer understreker at dette var et ukløkt kutt overfor de mange som lever i et gjeldskaos og trenger samfunnets hjelp til å komme på rett kjøll. Disse medlemmer finner det underlig at man i en tid der mange sliter med økte utgifter og gjeld, velger å opprettholde dette usosiale kuttet. Disse medlemmer viser for

øvrig til Høyres alternative statsbudsjett for 2023 og kap. 605 hvor utviklingen av digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning omtales.

Disse medlemmer viser til at ungdom i nedgangstider rammes hardere enn andre grupper. De har mindre arbeidserfaring, ansiennitet og løsere tilknytning til arbeidsmarkedet. Disse medlemmer fremhever derfor viktigheten av regjeringen Solbergs ungdomsinnsetning. Den har bidratt til at unge raskere får hjelp fra Nav til å komme i arbeid eller utdanning ved at alle unge under 30 år følges opp personlig etter åtte uker uten arbeid, utdanning eller aktivitet. Som en del av satsingen prioriterte man blant annet kompetansegivende tiltak for unge, tilskudd til tusenvis av sommerjobber for utsatte unge og igangsetting av IPS Ung for unge med psykiske helseproblemer.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen ønsker å lansere sin videreføring under fanen «ungdomsgaranti». Disse medlemmer mener det er viktig at denne satsingen blir fulgt med konkret innhold, og kommer til å følge nøye med på at regjeringen leverer og forsterker ungdomssatsingen.

Disse medlemmer understreker at Nav er en viktig deltaker i samarbeidet mot arbeidslivskriminalitet. Disse medlemmer registrerer videre at forskriftshjemmelen for informasjonsdeling, som regjeringen Solberg lanserte, muliggjør et styrket tverretattlig samarbeid. Disse medlemmer understreker viktigheten av at regjeringen løpende evaluerer om hjemmelen fungerer etter hensikten, slik at man ved behov kan forbedre og forsterke den ytterligere.

Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omdisponeringen til 0-24-samarbeidet i Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 612 post 63 ble foreslått redusert med 8,61 mill. kroner. Kap. 226 post 64 (Ny) ble foreslått økt med tilsvarende beløp.

Post 70 Frivillig arbeid

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 621 post 70 foreslås økt med 11 mill. kroner for å øke tilskuddet til brukerstyrte organisasjoner som Nav-opprydningen, Stiftelsen Rettferd for taperte, FØL og liknende, og for å øremerke støtte til Kieland-nettverket.

2.12 Programkategori 09.30 Arbeidsmarked

2.12.1 KAP. 634 OG 3634 ARBEIDSMARKEDS-TILTAK

Det foreslås bevilget 9 670,210 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 10 029,990 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 5 mill. kroner under kap. 3634 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 5 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til sine respektive partiers felles mål, om at alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet til det.

Komiteen viser til at arbeidsmarkedstiltak er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet som skal styrke tiltaksdeltakernes muligheter for å skaffe seg eller beholde arbeid eller benyttes for å avklare arbeidsevne eller gi et meningsfullt arbeid til personer som har vanskeligheter med å få arbeid på ordinære lønns- og arbeidsbetingelser. Komiteen påpeker viktigheten av at tiltakene tildeles ut fra den enkeltes behov for arbeidsrettet bistand. For arbeidsledige vurderes arbeidsmarkedstiltak som hovedregel først etter en tid som jobbsøker. Komiteen vil trekke frem lønnstilskudd som et effektivt tiltak for å få flere i arbeid.

Komiteen er kjent med at mange arbeidssøkere som er i kontakt med Arbeids- og velferdsetaten, ikke har fullført videregående opplæring. Disse har økt risiko for varig utenforskap. Komiteen merker seg at det nå skal gjennomføres forsøk med tilrettelagt videregående opplæring for Arbeids- og velferdsetatens brukere.

Komiteen viser til at regjeringen Støre, som følge av bedret arbeidsmarked, foreslår å redusere bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak med 472 mill. kroner for 2023. Beregningsteknisk tilsvarer det et samlet tiltaksnivå på om lag 55 500 plasser i 2023. Det er en nedgang på om lag 1 100 tiltaksplasser sammenlignet med planlagt nivå for 2. halvår 2022. Komiteen registrerer at bevilgningen for 2023 vil bli vurdert i revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre legger arbeidslinjen til grunn i arbeids- og velferdspolitikken og mener det forplikter fellesskapet til å stille opp med aktive tiltak for å hjelpe folk i arbeid. Disse medlemmer vil fremheve at det er særlig viktig å få unge mennesker, som i dag mottar passive trygdeytelser, over i aktivitet.

Disse medlemmer viser til at det bak enhver arbeidsledig finnes kunnskap og kompetanse som det norske samfunnet trenger. Den viktigste jobben fremover må derfor være å legge til rette for at alle som vil og kan jobbe, får jobb. Disse medlemmer viser til at for

å oppnå dette må det skapes flere jobber og flere må få sjansen til å prøve seg i arbeidslivet. Aktivitetsplikt og lønnstilskudd er to av flere viktige tiltak for å oppnå dette.

Disse medlemmer understreker at selv om antallet ledige som har behov for bistand, er lavere i perioder med fallende eller lav arbeidsledighet, er det fortsatt mange som uavhengig av konjunktorene vil trenge bistand. Om lag tre av fire tiltaksplasser går til personer med nedsatt arbeidsevne, som er vurdert å ha et mer omfattende behov for bistand for å komme i arbeid enn arbeidsledige ellers. Disse medlemmer understreker at arbeidsmarkedstiltak derfor er et viktig virkemiddel for å øke arbeidsstyrken, på tvers av konjunktorene. Disse medlemmer anser det derfor som uklokt av regjeringen å kutte så mange tiltaksplasser som man gjør. Høyre prioriterer i sitt alternative statsbudsjett for 2023 derfor 1 000 flere tiltaksplasser for folk med nedsatt arbeidsevne.

Disse medlemmer viser til at ungdom i nedgangstider rammes hardere enn andre grupper. De har mindre arbeidserfaring, ansiennitet og løsere tilknytning til arbeidsmarkedet. Disse medlemmer fremhever derfor viktigheten av regjeringen Solbergs ungdomsinnsats. Den har bidratt til at unge raskere får hjelp fra Nav til å komme i arbeid eller utdanning ved at alle unge under 30 år følges opp personlig etter åtte uker uten arbeid, utdanning eller aktivitet. Som en del av satsingen prioriterte man blant annet kompetansegivende tiltak for unge, tilskudd til tusenvis av sommerjobber for utsatte unge, samt igangsetting av IPS Ung for unge med psykiske helseproblemer og/eller rusproblemer.

Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Solberg ble innført et tilskudd til offentlige og private virksomheter som tar inn unge registrert i Nav i sommerjobb. Tiltaket skal bidra til at unge arbeidssøkere med behov for arbeidsrettet bistand kan få arbeidserfaring i form av fire ukers sommerjobb. Disse medlemmer merker seg at Navs erfaringer tilsier at flere deltakere i sommerjobbtiltaket har fått mulighet til ansettelse i virksomheten etter endt sommerjobb, enten som fortsatt ansatt med midlertidig lønnstilskudd eller ansatt på ordinære vilkår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at norske statsborgere bør prioriteres i kvalifiseringsprogrammet. EØS-borgere uten evne til å forsørge seg selv bør som hovedregel reise hjem.

Disse medlemmer ønsker å etablere begrepet «Samhandlingsmodellen», som er utviklet i Saltdal kommune mellom bedriftene Vev-Al-Plast og Ribo. Formålet er å søke muligheter fremfor å vektlegge begrensningene. I begrepet «Samhandlingsmodellen» legger disse medlemmer til grunn skjæringspunktet mellom den enkeltes alder, fysiske og psykiske helse og mu-

lige arbeidsevne. I et samfunn der man ofte måles ut fra hva man bidrar med, mener disse medlemmer at et forsterket fokus på å finne en plattform for videre samfunnsaktivitet bør honoreres, heller enn at man godtar at unge mennesker pasifiseres. Disse medlemmer støtter opp om arbeidet om bedre samarbeid mellom Nav og helsevesenet for å skape vinnere der det i dag ofte skapes tapere. Disse medlemmer er kjent med at det finnes ulike tiltak rundt om i landet som har makten å få unge mennesker ut av en passiv stigmatisering og ut i mer eller mindre ordinært arbeidsliv til tross for sine helseplager, og viser her til RIBO og Hopeful. Disse medlemmer viser til at velferdssamfunnet krever høy arbeidsdeltakelse for å være bærekraftig. Med en stor andel mennesker utenfor arbeidslivet utfordres modellen. Disse medlemmer mener derfor det må gjøres mer for både å finne og frigjøre restarbeidsevne hos alle i yrkesaktiv alder. Disse medlemmer mener at en vektlegging av den enkeltes personlige kvaliteter, evne til å sette seg realistiske mål og en tilrettelegging ved særlige helsemessige utfordringer samlet sett vil bidra til å snu dagens trend. For å lykkes må flere offentlige instanser være villig til å se på enkelte tilfeller på nytt. Disse medlemmer mener at hjelp til å komme seg ut av en passiv hverdag og over i en rolle som arbeidstaker og kollega vil tilføre vesentlige verdier for den enkelte, både gjennom opplevd tilhørighet, økt livskvalitet og en meningsfull hverdag.

Post 21 Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre er kjent med at mange arbeidssøkere som er i kontakt med Arbeids- og velferdsetaten, ikke har fullført videregående opplæring. Disse har økt risiko for varig utenforskap. Disse medlemmer ser det derfor som positivt at det av regjeringen Solberg ble foreslått økte midler til forsøk med en ny finansieringsordning som skulle bidra til at flere av Navs brukere får gjennomført tilrettelagt videregående opplæring. Disse medlemmer registrerer at det i statsbudsjettet for 2022 ble foreslått en bevilgning på 32,6 mill. kroner, som Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i budsjettforliket for 2022 valgte å skrote.

Disse medlemmer er glad for at regjeringen og Sosialistisk Venstreparti omsider tar grep for å rette opp sine feiltrinn og nå likevel velger å gjennomføre regjeringen Solbergs forslag. Samtidig registrerer disse medlemmer at bevilgningen i budsjettforliket for 2023 er 25 mill. kroner, som fortsatt innebærer et kutt på 7,6 mill. kroner fra regjeringen Solbergs foreslåtte satsing.

Disse medlemmer viser til at midler fra posten kan benyttes til forsøk med skoleprosjekt flere steder i landet, for eksempel etter modell fra Skoleprosjektet i

Modum. Skoleprosjektets mål er å få ungdom, som ikke passer inn i det tradisjonelle skolesystemet, til å fullføre videregående skole og få fagbrev eller svennebrev og komme i fast jobb. Prosjekter som Skoleprosjektet baserer seg på å engasjere ungdom gjennom reelle prosjekter innen bygg og anlegg, og kan gjennomføres som et samarbeid mellom næringsliv, fylkeskommune og Nav.

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 634 post 76 ble foreslått økt med 123,6 mill. kroner til 1 000 nye tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 634 post 76 økes med 227,7 mill. kroner, slik at antallet tiltaksplasser økes med 1 000 og tiltakspenger for ledige økes med 12 000 kroner i året.

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å opprette 250 flere VTA-plasser i 2023. Det bevilges til sammen 36,5 mill. kroner til dette formålet, herunder at bevilgningen økes med 27,4 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 634 post 77 økes med 27,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at varig tilrettelagte jobber var en sentral prioritering for regjeringen Solberg og det ikke-sosialistiske flertallet med Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Antallet plasser har derfor blitt jevnlig økt, og senest høsten 2021 ble det innført 300 nye. Til sammen økte regjeringen Solberg antallet VTA-plasser med nærmere 3 000.

Disse medlemmer understreker at man med denne styrkingen nå kan gi arbeid til mer enn 12 000 personer som ellers ville stått utenfor arbeidsmarkedet. Disse medlemmer viser til at det nå er flere VTA-plasser enn noen gang tidligere i historien, og dette må man fortsette å trappe opp.

Disse medlemmer viser til at regjeringens egen kartlegging, som svar på disse partiets og flertallets anmodningsvedtak i Stortinget, stadfester et behov på mellom 900 og 1 900 nye VTA-plasser årlig. Disse medlemmer finner det derfor underlig at det i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 ikke var foreslått en eneste ny VTA-plass, og at regjeringspartiene slo seg til ro med en forventet faktisk nedgang. Disse

medlemmer ser det som positivt at det omsider kom inn 250 jobber i budsjettforliket, men vil understreke det store gapet til det dokumenterte årlige behovet. Med budsjettforliket risikerer man at køene av unge folk med nedsatt arbeidsevne uten jobb vil øke, noe disse medlemmer finner uheldig. Alle har noe å bidra med, og det er politikernes ansvar å legge forholdene til rette.

Disse medlemmer merker seg at i forbindelse med de senere års opptrapping av varig tilrettelagt arbeid har omtrent halvparten av veksten kommet i varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv (VTA-O). Mens varig tilrettelagt arbeid i skjermet virksomhet (VTA-S) følges opp av tiltaksbedrifter, følges personer i VTA-O-tiltaket opp av Nav. Disse medlemmer viser videre til kartleggingen gjort av Oxford Research, på bestilling fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Her kommer det frem at VTA-O ofte har lav prioritet i Nav, både hva angår rekruttering av arbeidsgivere som ønsker å ansette, og graden av oppfølging av den enkelte VTA-O-arbeidstaker.

Disse medlemmer registrerer samtidig at tiltaksbedrifter og blant annet den ideelle aktøren HELT MED har vist at flere med nedsatt funksjonsevne og andre innenfor VTA-målgruppen kan jobbe i ordinært arbeidsliv, med noe bedre oppfølging overfor både arbeidstaker og arbeidsgiver. Disse medlemmer mener det er mulig å få enda større dynamikk inn i VTA-O-tilbudet ved at også andre aktører enn Nav får ansvar. Disse medlemmer legger til grunn at det vil gi et mer sømløst tilbud, men også en større gjennomstrømming som kan frigjøre ledig kapasitet hos tiltaksbedrifter, til folk som i dag er i kø.

Disse medlemmer viser til Vedtak 407 og 409, 3. mars 2022, og anser ikke disse for tilfredsstillende innfridd med regjeringens forsøksprosjekt. Disse medlemmer understreker, i likhet med det Stortinget den gang gjorde, at den tilrettelagte oppfølging for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED-modellen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har fulgt opp i sine alternative statsbudsjetter, med forslag om 325 nye VTA-plasser i 2022 og ytterligere 1 000 plasser i 2023.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 634 post 77 ble foreslått økt med 109,9 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser hvor viktig det er for personer med nedsatt funksjonsevne å ha en jobb å gå til. Dette er en gruppe mennesker som bidrar stort til samfunnet på sine arbeidsplasser, enten det er i en skjermet bedrift eller ordinær virksomhet. Disse medlemmer viser til

Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 634 post 77 ble foreslått økt med 73,15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke antall VTA-plasser med 400 plasser, hvorav 200 plasser i skjermet virksomhet og 200 plasser i ordinær virksomhet.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 634 post 77 økes med 55 mill. kroner, slik at antall tiltaksplasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA) økes med 500.

2.12.2 KAP. 635 OG 3635 VENTELØNN

Det foreslås bevilget 1,9 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 2,7 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 1,9 mill. kroner under kap. 3635 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 2,7 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen merker seg at gjennomsnittlig antall mottakere gjennom året fra 2020 til 2021 ble redusert fra 24 til 14 personer, og at utbetalingene ble redusert fra om lag 6,1 mill. kroner i 2020 til om lag 3,5 mill. kroner i 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.13 Programkategori 09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet

2.13.1 KAP. 640 OG 3640 ARBEIDSTILSYNET

Det foreslås bevilget 825,6 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 789,818 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 86,980 mill. kroner under kap. 3640 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 84,441 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at den styrkede bevilgningen skal bidra til styrket tilsyn og kontroll, kunnskapsoppbygging samt oppfølging av endringer i innleieregelverket og utvikling og drift av en godkjenningsordning for bemanningsforetak.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at styrkingen inngår som en del av en større innsats mot useriøsitet og sosial dumping.

Komiteen viser videre til at det i forslaget til statsbudsjett for 2023 påpekes at regjeringen legger vekt på at tilsynene skal benytte strenge reaksjonsmidler som tvangsmulkt og overtredelsesgebyr når det er behov for det, og at reaksjonene må stå i forhold til alvorlighetsgrad og vesentlighet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at innsatsen mot arbeidslivskriminalitet de senere årene har vist at det i enkelte bransjer er både svart arbeid, ulovlig arbeidskraft, sosial dumping og ulovlig innleie. Disse medlemmer mener det har vært en betydelig satsing de siste årene, men at det trengs en ytterligere styrking av Arbeidstilsynet for å bekjempe useriøse aktører i arbeidslivet. Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 51 S (2022–2023), jf. Representantforslag 278 S (2021–2022), der Arbeidstilsynet nå skal få hevet gebyrgrensen og rutinemessig politianmelde arbeidslivskriminalitet. Dette tror disse medlemmer vil være med på å forhindre alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg i 2021 innførte flere regelverksendringer for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Disse endringene medfører at Arbeidstilsynet blant annet har fått myndighet til å føre tilsyn med at arbeidsgiver utbetaler lønn via bank. Arbeidstilsynet fikk også myndighet til å forhåndsgodkjenne og gjennomføre etterfølgende tilsyn med virksomheter som tilbyr tjenester i forbindelse med vedlikehold og reparasjon av motorvogn. Disse medlemmer peker på at dette er viktige regelverksendringer som skal bidra til å sikre lønnsutbetalinger i alle bransjer, samt styrke seriositeten i bilbransjen. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Solberg også klargjorde den nye godkjenningsordningen for virksomheter som tilbyr tjenester innen bilpleie, hjulskift og hjullagring.

Disse medlemmer viser til at Arbeidstilsynet også forvalter andre godkjenningsordninger og registre som bidrar til økt seriositet, blant annet godkjenning av renholdsvirksomheter og registrering av bemanningsforetak. Regjeringen Solberg foreslo i 2017 viktige innstramminger i godkjenningsordningen for renholdsbransjen for å styrke seriositeten i denne bransjen. Disse medlemmer fremhever viktigheten av regelverksendringene fra 2021, som gir Arbeidstilsynet utvidet myndighet til å gi pålegg om utbetaling av forskriftsfestet minstelønn på områder som er omfattet av en allmenngjort tariffavtale.

Disse medlemmer ser det som positivt at det nye a-krimcenteret i Alta, som ble foreslått av regjeringen Solberg, nå er i gang. Arbeidslivskriminalitet var et viktig prioriteringsområde for regjeringen Solberg, og

det vises til at siden 2013 har blitt opprettet hele åtte arbeidslivskriminalitetssentre. Disse medlemmer understreker viktigheten av at Arbeidstilsynet har et tett samarbeid med de andre etatene i a-krimcenterne, herunder Skatteetaten, politiet og Nav.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 53 L (2022–2023), jf. Prop. 133 L (2022–2023) Endringer i arbeidsmiljøloven (styrking av retten til heltid), der arbeidsgiver skal drøfte spørsmålet om deltidsansettelse med tillitsvalgte, og merker seg at Arbeidstilsynet blir bedt om å håndheve at dokumentasjons- og drøftingsplikten etterleves. Disse medlemmer registrerer at det kan beslaglegge kapasitet som tilsynet heller burde bruke på å avdekke alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven og arbeidslivsrelaterte bestemmelser i straffeloven.

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til innstramminger i innleie er dårlig utredet og vil få store konsekvenser for næringslivet og arbeidsplasser i hele landet. I stedet for å stramme inn mot hele næringslivet, og gjøre det vanskeligere for de seriøse, ønsker disse medlemmer i stedet å prioritere kampen mot arbeidslivskriminaliteten. Disse medlemmer omprioriterer derfor 25 mill. kroner til å heller gjennomføre flere kontroller av dagens regler og slå hardere ned på kriminelle aktører. Høyre foreslår i tillegg en ytterligere bevilgning på 20 mill. kroner, slik at styrkingen sammenliknet med 2022 blir 45 mill. kroner.

Disse medlemmer registrerer at mye har skjedd siden dagens øvre gebyrgrense for overtredelsesgebyr ble vedtatt i 2013. Kriminaliteten blir stadig mer kompleks og aktørene mer profesjonelle. Disse medlemmer er videre kjent med at store aktører med solid økonomi kan oppnå store besparelser og gevinster som følge av alvorlige brudd på reglene. Det man sparer på manglende lønnsutbetaling til ansatte, overtredelse av stansingsvedtak eller andre brudd, kan i flere tilfeller overgå det maksimale gebyret.

Disse medlemmer understreker betydningen av å slå hardere ned på kriminelle aktører som begår grove brudd på arbeidslivets regler. Disse medlemmer understreker derfor at Arbeidstilsynet – innenfor proporsjonalitetens grenser – ved grove brudd må benytte handlingsrommet og skjerpe nivået på de tvangsmulkt og overtredelsesgebyr som ilegges.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 640 post 1 ble foreslått økt med 20 mill. kroner til økt innsats mot arbeidslivskriminalitet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 640 post 1 økes med 40 mill. kroner, slik at Arbeidstilsynet kan tilføres 40 nye stillinger, øremerket tilsynsvirksomhet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 640 post 21 økes med 5 mill. kroner – øremerket Fair Play Bygg Norge.

Post 85 Tvangsmulkt

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker betydningen av å slå hardere ned på kriminelle aktører som begår grove brudd på arbeidslivets regler. Disse medlemmer understreker derfor at Arbeidstilsynet ved grove brudd – innenfor proporsjonalitetens grenser – må benytte handlingsrommet til å ilegge større tvangsmulkt.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 3640 post 85 ble foreslått økt med 1,435 mill. kroner grunnet forslag om en 20 pst. økning av tvangsmulkt.

Post 86 Overtredelsesgebyr

Komiteens medlemmer fra Høyre registrerer at mye har skjedd siden dagens øvre gebyrgrense for overtredelsesgebyr ble vedtatt i 2013. Kriminaliteten blir stadig mer kompleks og aktørene mer profesjonelle. Disse medlemmer er videre kjent med at store aktører med solid økonomi kan oppnå store besparelser og gevinster som følge av alvorlige brudd på reglene. Det man sparer på manglende lønnsutbetaling til ansatte, overtredelse av stansingsvedtak eller andre brudd, kan i flere tilfeller overgå det maksimale gebyret.

Disse medlemmer erkjenner at Arbeidstilsynets verktøykasse, herunder overtredelsesgebyret, i slike tilfeller mister sin effektive og preventive virkning. Disse medlemmer erkjenner derfor at det utvilsomt er behov for en betydelig heving av det øvre taket for Arbeidstilsynets overtredelsesgebyr.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av til Innst. 51 S (2022–2023), jf. Representantforslag 278 S (2021–2022), Vedtak 61, 24. november 2022 der:

«Stortinget ber regjeringen betydelig heve den øvre grensen for ileggelse av overtredelsesgebyr samt sørge for at arbeidslivskriminalitet av grov karakter skal rutinemessig politianmeldes.»

Disse medlemmer ser frem til at dette følges opp, og understreker betydningen av å slå hardere ned på kriminelle aktører som begår grove brudd på arbeidslivets regler. I påvente av regelendringene understreker disse medlemmer at Arbeidstilsynet allerede nå – innenfor proporsjonalitetens grenser – bør heve nivået på de overtredelsesgebyrene som ilegges innenfor dagens makstak.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 3640 post 86 ble foreslått økt med 5,718 mill. kroner grunnet forslag om en 20 pst. økning av overtredelsesgebyr.

2.13.2 KAP. 642 OG 3642 PETROLEUMSTILSYNET

Det foreslås bevilget 361,5 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 353,635 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 90,690 mill. kroner under kap. 3642 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 88,050 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynet er en viktig aktør som skal legge premisser for, og følge opp, at aktørene i petroleumsvirksomheten holder et høyt nivå med hensyn til sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og sikring. Komiteen er kjent med at Petroleumstilsynets myndighetsansvar omfatter petroleumsvirksomheten på den norske kontinentalsokkelen, i tillegg til enkelte nærmere angitte petroleumsanlegg på land, samt å følge opp aktørens sikringstiltak og beredskap mot bevisste anslag. Komiteen viser til at dette er ytterligere aktualisert i lys av den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen, og at dette arbeidet derfor må ha høy prioritet.

Komiteen slutter seg til at Petroleumstilsynet er delegert myndighet for sikkerhet på eventuelle fremtidige anlegg for transport og lagring av CO₂ i undersjøiske geologiske formasjoner på kontinentalsokkelen.

Komiteen støtter videre opp om at Petroleumstilsynet er gitt forvaltningsansvaret for lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova) § 5-1, og forvaltningsansvaret for havbunnsmineralloven kapittel 6 og § 9-1 angående sikkerhet og beredskap. Komiteen anser Petroleumstilsynet som helt sentralt for å følge opp sikkerheten tilknyttet bredden av offshore industri og næringsaktivitet til havs.

Komiteen merker seg at det for nye industrivirksomheter til havs må utarbeides nye risikobaserte og virksomhetstilpassede forskrifter. Komiteen registrerer videre at det innenfor fornybar energiproduksjon til havs er startet et arbeid i samarbeid med partene. Komiteen understreker viktigheten av å få avklart blant annet HMS-regelverket for offshore vind, slik at aktørene på sokkelen vet hva de skal forholde seg til.

Komiteen vil understreke at norsk sokkel er verdensledende på helse, miljø og sikkerhet. Komiteen understreker samtidig betydningen av å fortsette arbeidet med å avdekke risikoforhold, slik at ulykker også i fremtiden kan forebygges. Komiteen er kjent med

viktigheten av at Risiko i norsk petroleumsvirksomhet (RNNP) videreutvikles og følges opp.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til regjeringens forslag til innstramminger i innleie, som er dårlig utredet og vil få store konsekvenser for næringslivet og arbeidsplasser langs hele kysten. Disse medlemmer merker seg at regjeringen på budsjettspørsmål 560 fra finanskomiteen/Høyres fraksjon av 18. oktober 2022 svarer at:

«Petroleumstilsynet bruker om lag 1,1 prosent av driftsbudsjettet på oppfølging av nytt innleieregelverk.»

Disse medlemmer merker seg at dette overstiger regjeringens bevilgning. Med andre ord betyr regjeringens forslag at Petroleumstilsynet vil måtte prioritere innleieregler på bekostning av andre områder.

Disse medlemmer motsetter seg derfor de foreslåtte innstrammingerne mot hele næringslivet, som vil gjøre det vanskeligere for de seriøse. Disse medlemmer ønsker heller å prioritere Petroleumstilsynets kamp mot arbeidslivskriminaliteten og forebygging av storulykkerisiko.

Disse medlemmer understreker at innsatsen for å forhindre storulykker på sokkelen fortsatt må ha høy oppmerksomhet. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg styrket Petroleumstilsynet, slik at en fikk forbedret oppfølgingen av alvorlige hendelser, bedre brukerrettet kunnskapsdeling, samt økt læring og forbedring i næringen, som igjen var viktige bidrag for å redusere antall hendelser og derav redusere risikoen for storulykker.

Disse medlemmer registrerer at det for nye industrivirksomheter til havs må utarbeides nye risikobaserte og virksomhetstilpassede forskrifter, et arbeid som innenfor fornybar energiproduksjon til havs har startet – i samarbeid med partene. Disse medlemmer viser til at havvind har potensial for å utvikle seg til et nytt norsk industrieventyr. Det forutsetter imidlertid at man avklarer hvilke rammevilkår som skal gjelde, slik at aktørene vet hva man skal planlegge for. Disse medlemmer understreker derfor betydningen av at man så snart som mulig avklarer HMS-regelverket for offshore vind.

Disse medlemmer understreker viktigheten av at Petroleumstilsynet i sin oppfølging av næringen er tydelig i sin virkemiddel- og reaksjonsbruk og tar i bruk hele bredden av virkemidler i hele tilsynsområdet om nødvendig. Bruken av virkemidler og reaksjoner må innrettes slik at den samsvarer med alvorligheten i de forhold som avdekkes, og på en slik måte at virksomhetene tar sitt ansvar og sikrer etterlevelse av regelverket.

Disse medlemmer erkjenner at den endrede geopolitiske situasjonen som følge av Russlands inva-

sjon av Ukraina blant annet har medført økt oppmerksomhet om energisikkerhet i Europa. Trusselbildet for petroleumssektoren har ytterligere aktualisert viktigheten av sikker drift på norsk sokkel. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen og Petroleumstilsynet følger dette arbeidet tett, og gjør de grep som er nødvendige for å trygge både energisikkerhet og de ansattes liv og helse.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 642 post 1 ble foreslått redusert med 2 mill. kroner.

2.13.3 KAP. 643 STATENS

ARBEIDSMILJØINSTITUTT

Det foreslås bevilget 163,1 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 160,012 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.13.4 KAP. 646 PIONERDYKKERE I

NORDSJØEN

Det foreslås bevilget 3,1 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 3,085 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at alle søknader fra dykkere og etterlatte er behandlet, og at pionerdykkernemnda ble nedlagt i januar 2015. Utbetaling til dykkere etter ordningene fra 2004 og 2014 er gjennomført, og saken anses avsluttet. Komiteen er tilfreds med at Stortinget har sørget for en rettferdig økonomisk oppreisning og en god avslutning på denne saken. Det vises til opprettelsen av en kontaktttelefon for pionerdykkere etter behandlingen av Innst. S. nr. 137 og 138 (2003–2004), jf. St.meld. nr. 47 (2002–2003) Gransking av pionerdykernes forhold i Nordsjøen, med blant annet døgnåpen tjeneste for tidligere nordsjødykkere. Dykkerkontakten holder seminar, samtalegrupper, kurs og liknende og hadde i 2018 en daglig leder i 20 pst. stilling og to stillinger som henholdsvis kontaktsykepleier og sosionom.

Komiteen merker seg også det arbeidet som er satt i gang for de skadde oljepionerene, og at det er satt ned en kommisjon etter Stortingets behandling av Innst. 382 S (2020–2021), jf. Representantforslag 150 S (2020–2021) om nødvendige endringer i regelverket for yrkesskade, herunder de såkalte «oljepionerene».

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.13.5 KAP. 648 ARBEIDSRETEN, RIKSMEKLEREN MV.

Det foreslås bevilget 25,540 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 25,015 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14 Programkategori 09.60 Kontantytelser

2.14.1 KAP. 660 KRIGSPENSJON

Det foreslås bevilget 112 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 129 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.2 KAP. 664 PENSJONSTRYGDEN FOR SJØMENN

Det foreslås bevilget 22,9 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 25,9 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen merker seg at Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) fra og med 2023 skifter navn til Maritim pensjonskasse.

Komiteen merker videre seg at PTS i 2021 krevde inn om lag 1,1 mrd. kroner, og at premieinntektene dekket pensjonsutbetalingene fullt ut i 2021. Ordningen er garantert av staten.

Komiteen merker seg også at Riksrevisjonen ikke hadde vesentlige merknader til regnskapet for 2021.

Komiteen merker seg videre at departementets arbeid med å vurdere hva slags tilknytningsform PTS skal ha til staten i fremtiden, omtales som omfattende, og at dette arbeidet har et langsiktig perspektiv.

Komiteen merker seg til slutt at det forventes at ordningen vil gå med overskudd i 2022 og 2023, og at reguleringsfondet dermed vil øke ytterligere.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.3 KAP. 665 PENSJONSTRYGDEN FOR FISKERE

Det foreslås bevilget 20,5 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 35,5 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.4 KAP. 666 AVTALEFESTET PENSJON (AFP)

Det foreslås bevilget 3 630 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 3 310 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg opprettholdt støtten til avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor og bisto partene med ressurser i deres prosess med utredning av ny AFP-ordning.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av at ordningen må være økonomisk bærekraftig over tid, og at AFP er en kollektiv avtale mellom partene. Videre mener disse medlemmer derfor at partene må være med i finansieringen av eventuelle endringer.

2.14.5 KAP. 667 SUPPLERENDE STØNAD TIL PERSONER OVER 67 ÅR

Det foreslås bevilget 435 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 400 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet.

Post 70 Tilskudd

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der supplerende stønad foreslås avvirket og kap. 667 post 70 derfor reduseres med 435 mill. kroner.

2.15 Programkategori 29.20 Enslige forsørgere

2.15.1 KAP. 2620 STØNAD TIL ENSLIG MOR ELLER FAR

Det foreslås bevilget 1 639 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 2 491 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Post 70 Overgangsstonad

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at overgangsstonad i dag gis til funksjonsfriske mennesker hvor eneste særskilte utfordring er at mottaker av stonaden er alene med barn. Disse medlemmer mener det ikke er behov for en særskilt stønad for enslige forsørgere, og ser det som mer hensiktsmessig og rettferdig at disse henvises til ordinære

studieordninger som Lånekassen, og eventuelt gis veiledning og ordinær oppfølging hos Nav.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2620 post 70 reduseres med 1 045 mill. kroner. Med dette foreslår disse medlemmer å avvikle overgangsstønaden for de som er i ordningen, fra 1. juni 2023 og stanse adgangen til nye søkere fra 1. januar 2023.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2620 post 70 foreslås økt med 68 mill. kroner for å øke overgangsstønaden med 0,1 G fra 1. januar 2023.

Post 72 Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2620 post 72 ble foreslått redusert med 104 mill. kroner.

Post 73 Tilleggsstønad og stønad til skolepenger

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2620 post 73 ble foreslått redusert med 15 mill. kroner.

2.16 Programkategori 29.50 Inntekts-sikring ved sykdom og uførhet

2.16.1 KAP. 2650 SYKEPENGER

Det foreslås bevilget 51 815,300 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 47 910,260 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen mener det er avgjørende at sykepengeordningen er godt tilpasset et moderne arbeidsliv og ulike sykdoms- og skadetilstander.

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning*

Komiteen understreker at sykepengeordningen er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet som gir kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive som er arbeidsuføre på grunn av sykdom eller skade.

Komiteen viser til at sykepenger bevilges som en *overslagsbevilgning* og vil dermed justeres etter behovet. Komiteen viser til at merkostnadene som følge av covid-19-pandemien og endringene for arbeidstakere og frilansere på usikkert grunnlag er anslått til om lag 592 mill. kroner i 2022. Som følge av normalisering av

regelverket og smittesituasjonen er utgiftene anslått å gå ned tilsvarende i 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er positivt at det legges til rette for graderte omsorgspenger i forbindelse med sykt barn. Disse medlemmer viser videre til Stortingets behandling av Innst. 349 S (2019–2020) jf. Representantforslag 100 S (2019–2020), der Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti fikk flertall for at det skulle bli gjort en vurdering om å innføre omsorgspenger gradert ned mot 50 pst. for foreldre som må være borte fra arbeidet deler av dagen. Disse medlemmer viser videre til Stortingets behandling av Innst. 106 L (2022–2023) jf. Prop. 7 L (2022–2023) Endringer i folketryktdloven (kapittel 8 og 9) og arbeidsmiljøloven, der dette ble vedtatt.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*

Komiteen viser til at det under covid-19-pandemien ble innført midlertidige regler for å styrke selvstendig næringsdrivendes rett til sykepenger ved sykefravær som skyldes covid-19-pandemien. Normalisering av reglene og smittesituasjonen er anslått å trekke utgiftene på disse områdene ned tilsvarende økningen i 2022.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning*

Komiteen viser til at utgifter til omsorgspenger har økt som følge av covid-19-pandemien og de midlertidige regelendringene. Normalisering av reglene og smittesituasjonen er anslått å trekke utgiftene på disse områdene ned tilsvarende økningen i 2022.

Post 75 Feriepenger av sykepenger

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen foreslår at også eventuelle sykepenger på grunnlag av dagpenger skal gi opptjening til ferietillegg. Disse medlemmer støtter ikke et ferietillegg på dagpenger, fordi utbetalingen kommer året etter opptjening, og dette er et tidspunkt da de fleste allerede er tilbake i jobb. Disse medlemmer mener det er viktigere å prioritere tiltak for å få flere ut i jobb, og viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det bevilges penger til 1 000 nye varig tilrettelagte arbeidsplasser og 1 000 nye tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2650 post 75 ble foreslått redusert med 59 mill. kroner.

2.16.2 KAP. 2651 ARBEIDSAVKLARINGSPENGER

Det foreslås bevilget 36 426 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 34 129 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at det ble innført flere endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger med virkning fra 1. juli 2022. Tidligere karenperiode er avvirket, og det er innført ny unntaksadgang innrettet mot stønadsmottakere som enten allerede deltar i arbeidslivet, eller som er nært ved å kunne delta i det ordinære arbeidslivet.

Komiteen merker seg at særreglene for arbeidsavklaringspenger som følge av covid-19-pandemien har medført utsatte avganger fra ordningen.

Komiteen merker seg også at antall mottakere av arbeidsavklaringspenger som andel av befolkningen i alderen 18–66 år var 3,9 pst. i juni 2022 sammenlignet med 3,8 pst. i juni 2021.

Komiteen merker seg videre at andelen av de som avsluttet en stønadperiode med arbeidsavklaringspenger i 2020 og 2021 og som etter seks måneder verken var registrert i arbeid eller som mottakere av uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger, var om lag den samme.

Komiteen merker seg til slutt at det for 2023 er lagt til grunn et gjennomsnittlig antall mottakere av arbeidsavklaringspenger på 133 200 og en gjennomsnittlig utbetaling per mottaker på 268 800 kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der karenperioden i AAP-ordningen foreslås gjeninnført. Disse medlemmer viser til at AAP er, på lik linje med dagpenger og sykepenger, ment å være en midlertidig ytelse. I 2018 ble det gjort en rekke innstramminger i ordningen, blant annet der sykdomskravet ble tydeliggjort slik at det ikke skulle være tvil om at AAP er en helserelatert ytelse, det ble stilt strengere krav til mobilitet slik at mottakeren må være villig til å søke arbeid også utenfor hjemstedet, maksimal stønadperiode ble redusert fra fire til tre år og vilkårene for forlengelse ble skjerpet samtidig som at maksimal forlengelse ble begrenset til to år. Videre ble det også vedtatt at Nav skal følge brukerne tettere enn tidligere, og det ble tatt inn i lovteksten at brukerne skal innkalles til møte med Nav hver gang en medisinsk behandling eller et arbeidsrettet tiltak er gjennomført. Overgangen tilbake til arbeid ble også gjort enklere, ved at brukeren kan arbeide inntil 80 pst. i 12 måneder uten å miste retten til AAP mot tidligere seks måneder. Perioden som brukeren kan motta AAP mens han eller hun søker arbeid, ble også utvidet fra tre til seks måneder.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 390 L (2016–2017), jf. Prop. 74 L (2016–

2017) Endringer i folketrygdloven mv. (arbeidsavklaringspenger og tilleggsstønader til arbeidsrettede tiltak mv.), der både Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti stemte imot en rekke AAP-endringer fremmet av regjeringen Solberg. Nå reverseres kun karensåret, mens de andre endringene partiene var imot, forblir. Disse medlemmer viser til Nav sin egen artikkel publisert i Arbeid og velferd i juni 2022. Her konkluderer Nav selv med at flere avklares raskere til uføretrygd, flere avklares til arbeid, flere avklares raskere til arbeid, og man finner ingen tegn til at redusert makstid har økt behovet for sosialhjelp. Disse medlemmer mener det er viktig at AAP-ordningen ikke blir en ordning der mennesker blir gående og vente på avklaring på ubestemt tid. Tidligere ble mennesker stående fast i årevis uten å komme videre, og disse medlemmer frykter flere vil gjøre dette i tiden fremover. Disse medlemmer understreker viktigheten av at AAP-mottakere blir godt og tett fulgt opp av Nav. Dette var bakgrunnen for at det ble presisert i loven at Nav skulle følge brukerne tettere enn tidligere. Disse medlemmer mener karensåret skal fungere som et incentiv for Nav til å avklare folk raskere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i dag er ulikt ytelsesnivå for dagpenger under arbeidsledighet og for dem som midlertidig skal igjennom et avklaringsløp for tilbakeføring til arbeid eller varig uføretrygd. Disse medlemmer mener det er uheldig at det gjøres forskjell på ytelsesnivået mellom slike stønader, da det kan oppleves som økonomiske insentiver for å søke seg til helse-relatert ytelse. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 (2022–2023), hvor det foreslås å harmonisere ytelsene for arbeidsavklaringspenger og dagpenger til 62,4 pst. av inntekten opp til 6 G.

Post 70 Arbeidsavklaringspenger

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke barnetillegget på arbeidsavklaringspenger fra 27 kroner til 35 kroner per dag, per barn med virkning fra 1. februar 2023. Det innebærer at bevilgningen økes med 143 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 2651 post 70 økes med 143 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2651 post 70 ble foreslått redusert med 690 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative stats-

budsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2651 post 70 reduseres med 1,4 mrd. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2651 post 70 foreslås økt med 1 460 mill. kroner for å øke minstesatsene med 0,1 G fra 1. januar 2023 og reversere kuttet til unge mottakere.

2.16.3 KAP. 2655 UFØRHET

Det foreslås bevilget 118 140 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 111 107,500 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen merker seg at ved utgangen av juni 2022 mottok 10,5 pst. av befolkningen i aldersgruppen 18–66 år uføretrygd, som er tilnærmet samme nivå som ved utgangen av 2021.

Komiteen merker seg videre at andelen uføretrygdede i befolkningen ble redusert fra 10,4 pst. i 2003 til 9,3 pst. ved utgangen av 2013 for så å øke til 10,5 pst. i 2021.

Komiteen registrerer at andelen uføretrygdede under 30 år har mer enn doblet seg de siste ti årene, fra 1,2 pst. i 2012 til 2,6 pst. i 2021. Mye av veksten kommer av en økning i andelen som blir uføretrygd ved 18-års alder. En mulig årsak som er trukket frem for denne gruppen, er at flere barn med alvorlige medisinske lidelser når voksenalder. I aldersgruppene 18–19 år og 20–24 år er uføreandelen blant menn høyere enn blant kvinner.

Komiteen registrerer videre at også andelen uføretrygdede i aldersgruppene 30–49 år og 50–59 år har økt fra 2012 til 2021, men i mye mindre omfang enn for dem under 30 år. Andelen uføretrygdede over 60 år er derimot redusert.

Komiteen merker seg at det for budsjettåret 2023 er lagt til grunn et gjennomsnittlig antall mottakere av uføretrygd på 374 122 og en gjennomsnittlig årlig utbetaling per mottaker på 315 490 kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg våren 2021 la frem Meld. St. 32 (2020–2021) Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Meldingen peker på viktige faresignaler som kan føre til økt utenforskap, og foreslo omfattende tiltak på seks områder der det etter regjeringen Solbergs syn var viktig å videreutvikle og styrke innsatsen.

Disse medlemmer peker på at det er ulike grunner til at noen faller utenfor arbeidslivet og til slutt havner på uføretrygd. En grunn er at takket være den medisinske utviklingen overlever flere av de som er født uføre, og de lever lenger. En annen grunn er at flere blir raskere avklart enn tidligere siden arbeidsavklaringsperio-

den er kortet ned fra fire til tre år. En særlig utfordring som krever innsats på ulike områder, er unge uføre under 30 år som ikke finner seg til rette i arbeidslivet eller mestrer skolegangen.

Disse medlemmer viser til at Meld. St. 32 (2020–2021) peker på viktige løsninger, som for eksempel tidlig innsats overfor barn og unge. Det er avgjørende å fange opp begynnende utenforskap så tidlig som mulig. Meldingen peker også på at politikken mot utenforskap må være bred; tiltak på områder som skole og oppvekst, helse og omsorg er like viktig som konkrete tiltak knyttet til arbeids- og velferdsforvaltningen. Disse medlemmer fremhever viktigheten av å ha en aktiv politikk for å stimulere til verdiskapning og flere arbeidsplasser. Dette er også avgjørende for å inkludere flere i arbeidslivet.

Disse medlemmer mener det er viktig å tilrettelegge for flere sosiale entreprenører i alle norske kommuner. Disse medlemmer viser til at det ikke bør spille noen rolle om sosialt entreprenørskap utøves av private bedrifter, ideelle foreninger eller stiftelser. Jo større mangfoldet er, jo bedre og mer passende tilbud vil den enkelte kunne få.

Disse medlemmer mener det er viktig å følge opp tiltakene i Meld. St. 32 (2020–2021) som inkluderer flere aktører innenfor sosialt entreprenørskap. Mange av disse aktørene har sørget for at unge har fullført skole, kommet i jobb eller videre utdanning og lært dem å mestre livet. Disse tilbudene er helt nødvendige og et viktig supplement til tjenestene i den offentlige arbeids- og velferdsforvaltningen. Disse medlemmer mener det er beklagelig at regjeringen ikke følger opp Meld. St. 32 (2020–2021), og avventer videre hvilke grep regjeringen ønsker å gjøre for å møte utviklingen.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg startet det forberedende arbeid knyttet til å vurdere et forsøk med arbeidsorientert uføretrygd med trygdejustert lønn og lanserte dette som et eget tiltak i Meld. St. 32 (2020–2021), som ble lagt frem våren 2021. Disse medlemmer støtter regjeringens forslag om et avgrenset forsøk med arbeidsorientert uføretrygd for nye unge uføre.

Post 70 Uføretrygd, *overslagsbevilgning*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått en engangsutbetaling til uføre som mottar en minstesats i 2023. Engangsutbetalingen er på 3 000 kroner. Første mulige tidspunkt for iverksettelse er februar 2023. Flertallet foreslår derfor at kap. 2655 post 70 økes med 370 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, til dette formålet.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker at intensjonen er at engangsbeløpet skal komme uavkortet fram til uføre på minstestønad som et påslag i dagens situasjon med høye kostnader, og vil sterkt oppfordre kommunene om ikke å avkorte økonomisk sosialhjelp som følge av engangsbeløpet.

Dette flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for utbetaling av et engangsbeløp på 3 000 kroner så raskt som mulig for alle som mottar en minstesats for uføretrygd i januar 2023. Utbetalingen skal ikke være skattepliktig, pensjonsgivende, oppgavepliktig eller trekkpliktig.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at de som har minst fra før, kjenner prisøkninger på matvarer, strøm, drivstoff og renteøkninger mest. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det i likhet med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti, foreslås en engangsutbetaling på 3 000 kroner til uføre på minstesats. En slik utbetaling vil hjelpe noen av de som har minst, til å klare utgiftsøkningen.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås at summen av uføretrygd og barnetillegg ikke skal utgjøre mer enn 95 pst. av tidligere inntekt. Dette var en endring regjeringen Solberg innførte fra 2016 som ble fjernet av de rødgrønne partiene i januar 2022. Disse medlemmer viser til at det er viktig å sørge for en anstendig inntekt for uføretrygdede, men samtidig bør ikke tilleggene utgjøre så mye at de som er syke eller har vært syke, går ned i inntekt dersom de kan og vil gå ut i jobb. Det er et viktig prinsipp at det alltid skal lønne seg å jobbe, og det er urimelig at de som går fra trygd til arbeid, skal risikere en lavere inntekt ved å jobbe. Disse medlemmer viser for øvrig til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 foreslår å øke minstefradraget på arbeid og trygd, noe alle uføretrygdede vil merke på sine utbetalinger. Disse medlemmer viser også til at Høyre styrker økonomien til barnefamilier, og foreslår en kraftig økning i barnetrygden med 3 000 kroner per barn for barn mellom 0–18 år.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2655 post 70 ble foreslått økt med 283,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet påpeker at det er viktig at vi har en god uføretrygd som fanger opp de som ikke har helse til å stå i arbeid. Samtidig er det et viktig prinsipp at inntekt fra arbeid alltid bør være høyere enn mottak av passive ytelser. Selv om det er slik for de aller fleste, så vil det for

en del, ved å kombinere eksempelvis uføretrygd, barnetillegg, bostøtte og andre ytelser, gi høyere ytelse enn en ville fått i arbeid. Det mener disse medlemmer er urimelig og kan undergrave arbeidslinjen. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i statsbudsjettet for 2015 fikk gjennomslag for at maksimal uføretrygd og barnetillegg skulle være 95 pst. av tidligere inntekt. Disse medlemmer mener nivået på uføretrygd og barnetillegg totalt ikke skal kunne overstige 90 pst. av tidligere inntekt.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), der kap. 2655 post 70 reduseres med 167,5 mill. kroner. Samtidig ønsker disse medlemmer å fjerne den urettferdige avkortningen på uførepensjon.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av uførepensjon, med virkning fra 1. juli 2023.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2655 post 70 foreslås økt med 1 810 mill. kroner for å øke minstesatsene med 12 000 kroner fra 1. januar 2023 og øke fribeløpet til 0,5 G.

2.17 Programkategori 29.60 Kompensasjon for merutgifter ved nedsatt funksjonsevne mv.

2.17.1 KAP. 2661 GRUNN- OG HJELPESTØNAD, HJELPEMIDLER MV.

Det foreslås bevilget 11 718,170 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 11 008,797 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at om lag 1 000 personer i Norge lever med hudsykdommen alopecia areata, som medfører helt eller delvis hårtap på hele kroppen. Hårerstatning i form av parykk og lignende er derfor et svært viktig hjelpemiddel som gjør at gruppen kan fungere tilnærmet normalt på skole og i arbeidslivet. Disse medlemmer viser til at det i dag bare er personer under 30 år som kan få dekket alle utgifter til hårerstatning. Stønaden til de over 30 år er i dag på 5 725 kroner. Kostnaden for hårerstatning vil for de fleste være på over 40 000 kroner i året. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at stønadsnivået for personer over 30 år med diagnosen alopecia areata bør økes.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2661 post 70 ble foreslått økt med 5 mill. kroner.

2.18 Programkategori 29.70 Alderdom

2.18.1 KAP. 2670 ALDERDOM

Det foreslås bevilget 289 330 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 269 226 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen merker seg at andelen minstepensjonister økte fra 14,1 pst. i 2020 til 14,6 pst. i 2021 som følge av vedtatte økninger i minstenivået for enslige gjennomført i 2021. Andelen kvinner som er minstepensjonister, utgjorde 24,2 pst. i 2021 sammenlignet med 4,6 pst. for menn.

Komiteen viser til at løpende pensjoner fra 1. mai 2022 reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst.

Post 70 Grunnpensjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av at de som har de laveste pensjonene, skal få økt sin pensjon. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor det foreslås å øke minstepensjonen med 7 500 kroner med virkning fra 1. juli 2023. Det er svært viktig for deres hverdagsøkonomi. Disse medlemmer viser til at alderspensjon skal bidra til å gi alle eldre en verdig alderdom basert på opptjente rettigheter. Pensjonsreformen ble innført i 2011, mot Fremskrittspartiets stemmer. Disse medlemmer viser til at det i 2021 ble vedtatt å fjerne underreguleringen av pensjoner på 0,75 pst. som hvert år har ført til at pensjonister har tapt kjøpekraft. Dette er nå vedtatt fjernet, og pensjoner skal reguleres etter et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Disse medlemmer er opptatt av at pensjonister skal få utbetalt opptjente rettigheter som pensjonister. I dag får gifte og samboende pensjonister sin pensjon avkortet med 10 pst. utelukkende basert på sivilstatus. Det mener disse medlemmer ikke er riktig, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor partiet halverer avkortningen partiet virkning fra 1. juli 2023. Forslagene om redusert avkortning av pensjon og økt minstepensjon betyr at kap. 2670 post 70 økes med 1 740 mill. kroner i 2023.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av alderspensjon med virkning fra 1. juli 2023.»

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke minstepensjon med 7 500 kroner for minstepensjonister med virkning fra 1. juli 2023.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2670 post 70 foreslås økt med 938 mill. kroner for å fryse levealdersjusteringen i 2023 og gi uføretrygdede pensjonsopptjening til 67 år.

Post 73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått en varig økning av minste pensjonsnivå for enslige med 4 000 kroner, og at bevilgningen som følge av dette økes med 292 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 2670 post 73 økes med 292 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2670 post 73 foreslås økt med 1 531 mill. kroner for å øke minstepensjonen med 12 000 kroner fra 1. januar 2023.

2.19 Programkategori 29.80 Forsørger- tap og eneomsorg for barn mv.

2.19.1 KAP. 2680 ETTERLATTE

Det foreslås bevilget 2 085,2 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 1 989,8 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Post 70 Grunnpensjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2680 post 70 økes med 0,9 mill. kroner som følge av forslag om å fjerne avkortningen av pensjoner for gifte og samboende pensjonister over to år, hvor første skritt tas i 2023 med virkning fra 1. juli 2023.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av gjenlevende-pensjon med virkning fra 1. juli 2023.»

2.19.2 KAP. 2686 STØNAD VED GRAVFERD

Det foreslås bevilget 295 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 260 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20 Programkategori 29.90 Diverse inntekter

2.20.1 KAP. 5701 DIVERSE INNTEKTER

Det foreslås bevilget 2 308,383 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 2 448,3 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.2 KAP. 2541 DAGPENGER

Det foreslås bevilget 9 057,8 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 14 167 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen understreker at dagpengeordningen er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet og et arbeidsmarkedspolitisk virkemiddel for å bidra til økt overgang til arbeid. Komiteen viser til at regjeringen Støre foreslår en rekke endringer i dagpengeregelverket for 2023. Regjeringen foreslår å innføre et ferietillegg til dagpenger i 2023 samt å avvikle alternativet med lang opptjeningsperiode, slik at bare inntekt de 12 sist avsluttede kalendermånedene kan legges til grunn. Komiteen viser til at regjeringen foreslår å gi begge forsørgere barnetillegg til dagpengene samtidig som man foreslår å forenkle reglene for gjenopptak av dagpenger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at gjeninnføring av ferietillegg på dagpenger er et lite målrettet grep. Utbetalingen kommer året etter opptjening, på et tidspunkt da de fleste allerede er tilbake i jobb. Disse medlemmer vil derfor hegne om dagens ordning og samtidig prioritere mer ressurser til tiltak for å få folk ut i jobb.

Disse medlemmer understreker at dagens ordning er mer målrettet og bedre, der langtidsledige som har mottatt dagpenger i mer enn 52 uker, kan ta ferie med dagpenger i inntil fire uker. De langtidsledige beholder da dagpengene i ferien. I ferieperioden er mottakerne midlertidig fritatt fra kravet om å være aktive jobbsøkere og å være tilgjengelig for ethvert jobbtillbud.

Disse medlemmer viser til at fire ukers ferie med dagpenger for mange vil gi en høyere utbetaling enn i den modellen regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti nå vil innføre. Dagens ordning gir langtidsledige en mer reell mulighet til å kunne ta ferie og er derfor mer treffsikker ved at den sikrer en ytelse på det tidspunktet den ledige faktisk tar ferie. Samlet er dagpengeordningen nå bedre balansert enn tidligere. Det er fe-

rieadgang for dem som har en lang dagpengeperiode bak seg, samtidig som man stimulerer til overgang til arbeid for dem med kortere ledighet. Disse medlemmer støtter på denne bakgrunn ikke denne endringen i folketrygdloven og viser for øvrig til Høyres alternative statsbudsjett for 2023.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i Prop. 9 L (2022–2023) Endringer i folketrygdlova og enkelte andre lover (oppfølging av forslag i statsbudsjettet 2023) foreslo å endre opptjeningsreglene for dagpenger, slik at grunnlaget for dagpengene blir avgrenset til inntekten fra de tolv siste avsluttede kalendermånedene før søknadstidspunktet. Disse medlemmer viser til begrunnelsen i proposisjonen om at dagpengene i første rekke er ment å være en inntektssikring for de som har en aktuell tilknytning til arbeidslivet. Det innebærer eksempelvis at den inntekten som gir opptjening for rett til dagpenger, ikke må ligge for langt tilbake i tid. Videre tilsier det at ordningen heller ikke må være innrettet slik at den erstatter små eller ustabile inntekter. Disse medlemmer vurderer det slik at en kortere opptjeningsperiode for minsteinntektskravet vil kunne bidra til at dagpengeordningen i større grad blir innrettet mot personer med aktuell tilknytning til arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at en kortere opptjeningstid vil kunne hindre noen i få dagpenger på grunn av inntekter fra arbeidsforhold de frivillig har valgt å trappe ned fra eller avsluttet lenge før de søker om dagpenger. Videre kan det bidra til at færre fra EØS-området får rett til norske dagpenger på grunnlag av arbeidsforhold som ligger relativt langt tilbake i tid, etter kortvarig arbeid i Norge. Disse medlemmer viser til at ved å rette dagpengeordningen mot de som har en nær tilknytning til arbeidslivet, vil ordningen gi bedre insentiver til kontinuerlig yrkesdeltakelse.

Disse medlemmer merker seg at budsjettforliket innebærer at det nevnte lovforslaget trekkes. Siden det er et avklart flertall mot et slikt, lovforslag, vil disse medlemmer ikke fremme et slikt forslag nå. Disse medlemmer viser imidlertid til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, hvor dette legges til grunn.

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke barnetillegget på dagpenger fra 17 kroner til 35 kroner per dag per barn med virkning fra 1. februar 2023. Det innebærer at bevilgningen økes med 114 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 2541 post 70 økes med 114 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser videre til at det i budsjettforliket er enighet om ikke å avvikle lang opptjeningsperiode for dagpenger, slik det ble foreslått i regjeringens forslag

til statsbudsjett. Det medfører at ordningen beholdes slik den er, og at bevilgningen økes med 190 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 2541 post 70 økes med 190 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2541 post 70 ble foreslått redusert med 995 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 2541 post 70 styrkes med hele 1 947 mill. kroner. for å styrke dagpengeordningen varig. Den økte bevilgningen går til å heve dagpengene til 80 pst. av inntekter opp til 3 G, halvere nedre inntektsgrense til 0,75 G, fjerne 3 ventedager uten lønn, redusere perioden uten dagpenger når man avslutter arbeidsforholdet, fra 18 til 12 uker, reversere regjeringens usosiale kutt i dagpenger og reversere kutt i perioden med dagpenger under permitteringer i fiskeindustrien.

2.20.3 KAP. 5705 REFUSJON AV DAGPENGER

Det foreslås bevilget 473,2 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 930,3 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.4 KAP. 2542 STATSGARANTI FOR LØNSKRAV VED KONKURS MV.

Det foreslås bevilget 755 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 895 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.5 KAP. 5704 STATSGARANTI FOR LØNSKRAV VED KONKURS

Det foreslås bevilget 195 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 210 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21 Kapitler under andre departement

2.21.1 KAP. 352 NEDSATT FUNKSJONSEVNE, KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 332,637 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 323,912 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det fremdeles er behov for å styrke arbeidet for å øke funksjonshemmedes levevilkår og livskvalitet. Altfor mange opplever hindringer i hverdagen, manglende tilrettelegging og muligheter for å delta på like vilkår på skole, i arbeidslivet og på fritiden. Disse medlemmer ønsker derfor å bedre tilskuddsordningen for tiltak som kan bedre levekårene og livskvaliteten til personer med funksjonsnedsettelse. Mange gode tiltak har fått støtte de senere årene. Det er viktig å stimulere til tiltak som medvirker til debatt og holdningsendringer, og som kan skape deltakelse og generere og spre kunnskap. Det er også viktig å støtte tiltak som direkte kan bedre levekårene og livskvaliteten til personer med funksjonsnedsettelse.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen vil videreføre regjeringen Solbergs handlingsplan Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge for perioden 2021–2025. Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av at handlingsplanen følges, og at det viktige arbeidet videreføres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 21 ble foreslått redusert med 0,194 mill. kroner.

Post 71 Universell utforming og økt tilgjengelighet

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 71 om aktivitetshjelpemiddelordningen foreslås styrket med 20 mill. kroner.

Post 72 Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet

Komiteen viser til at fra 2020 har Bufdir i samarbeid med SSB publisert årlig statistikk om levekårssituasjonen til personer med funksjonsnedsettelse basert på ulike registerdata. Komiteen mener publisering av offentlig levekårsstatistikk om situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse er et svært viktig arbeid, og ser frem til mer informasjon om denne statistikken i fremtidige budsjettproposisjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge midler til stiftelsen HELT MED, for å bidra til arbeidet med å opprette arbeidsplasser for mennesker med utviklingshemming, med en økning på 4,4 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor at kap. 352 post 72 økes med 4,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 72 ble foreslått økt med 2,5 mill. kroner øremerket til tilskuddsordningen for tiltak som kan bedre levekårene og livskvaliteten til personer med funksjonsnedsettelse.

Disse medlemmer vil at flere skal inkluderes i arbeidsfellesskapet, og viser til det viktige arbeidet HELT MED bidrar med for mangfold og inkludering ved at personer med utviklingshemming også blir inkludert i det ordinære arbeidslivet. Disse medlemmer støtter HELT MEDs arbeid for at personer med utviklingshemming skal få samme muligheter som andre til å velge blant jobber de er interessert i, oppleve at de gjennom deltakelse i arbeidslivet er inkludert og deltakende i samfunnet på lik linje med andre, og oppleve at de er til nytte for andre.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 72 ble foreslått økt med 5 mill. kroner øremerket til HELT MED. Økningen vil sikre den nødvendige oppfølgingen arbeidstakerne trenger fra jobbspesialister.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener det er et viktig mål med mer mangfold og representasjon i ordinære medier, men at det samtidig er behov for egne kanaler og programmer. TV BRA er en tv-kanal for og med personer med utviklingshemming som ivaretar dette på en god måte. Disse medlemmer mener det er viktig at personer med utviklingshemming blir sett og hørt og har et talerør som løfter deres saker og legger til rette for deltakelse på lik linje med andre. TV BRA er en viktig aktør for å synliggjøre personer med utviklingshemming, som ellers er underrepresentert i media og har liten anledning til å uttale seg på egne vegne. Regjeringen Solberg ga TV BRA en tilleggsbevilgning for å lage egne valgsendinger i 2021. Disse sendingene ble en suksess, og TV BRA ønsker å videreføre dette nybrottsarbeidet med egne valgsendinger ved valget i 2023. Disse medlemmer mener at det er viktig at utviklingshemmede får delta ved valg, og det er nødvendig at TV BRA får styrket sitt arbeid for å kunne ivareta dette viktige samfunnsopdraget.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 72 ble foreslått økt med 1,5 mill. kroner øremerket til TV BRA for å kunne lage tilrettelagte valgsendinger av og for utviklingshemmede ved kommune- og fylkestingsvalget i 2023.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), hvor kap. 352 post 72 ble foreslått økt med totalt 9 mill. kroner.

2.21.2 KAP. 505 OG 3505 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 14 443 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 11 438 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 8 137 mill. kroner under kap. 3505 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 10 332 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at budsjettansvaret for boliglånsordningen ble overført til Kommunal- og distriktsdepartementet, og at forslag om bevilgninger under dette kapitlet derfor fremgår av Kommunal- og distriktsdepartementets Prop. 1 S (2022–2023) under kap. 505.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.3 KAP. 5607 RENTER AV BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 1 842 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 754 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.4 KAP. 506 OG 3506 YRKESKADEFORSIKRING, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 95 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 90 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 80 mill. kroner under kap. 3506 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 79 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at fra 2022 ble ansvaret for kap. 615 Yrkesskadeforsikring overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Kommunal- og distriktsdepartementet, og at forslag om bevilgning for 2023 fremgår av Kommunal- og distriktsdepartementets Prop. 1 S (2022–2023) under kap. 506.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.5 KAP. 507 OG 3507

GRUPPELIVSFORSIKRING, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 270 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 187 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Likeledes foreslås det 103 mill. kroner under kap. 3507 for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 100 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til at fra 2022 ble ansvaret for Kap. 616 Gruppelivsforsikring overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Kommunal- og distriktsdepartementet, og at forslag om bevilgning for 2023 fremgår av Kommunal- og distriktsdepartementets Prop. 1 S (2020–2023) under kap. 507.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.6 KAP. 2540 STØNAD UNDER ARBEIDSLEDIGHET TIL FISKERE OG FANGSTMENN, NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 80 mill. kroner for 2023, jf. Prop. 1 S (2022–2023), mot 90 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2022.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

3. Anmodnings- og utredningsvedtak

I Prop. 1 S (2022–2023) fra henholdsvis Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er det redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Meld. St. 4 (2022–2023) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2021–2022 er lagt frem samtidig med Prop. 1 S (2022–2023) og behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen. I den forbindelse ba kontroll- og konstitusjonskomiteen i brev 18. oktober 2022 om en uttalelse om de anmodnings- og utredningsvedtakene som ligger under arbeids- og sosialkomiteens ansvarsområde. Dette skal igjen danne grunnlaget for kontroll- og konstitusjonskomiteens innstilling, jf. Stortingets forretningsorden § 15 femte ledd tredje punktum.

Det vises til meldingen, der det er gitt en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under de respektive departementene som hører inn under rammeområde 7. Der angis det også hvorvidt vedkommende departement planlegger å avslutte rapporteringen knyttet til vedtaket, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2021–2022 samt de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 141 S (2021–2022) mente ikke var kvittert ut.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter seksjon og nummer Arbeids- og sosialdepartementet.

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	35, punkt 28	Tilskuddsordningen for nasjonale ressursmiljøer omgjøres ikke til en søknadsbasert ordning	Ja
2021–2022	35, punkt 46	Barnetrygd skal holdes utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp	Ja
2021–2022	35, punkt 50	Gjennomgang av regelverket for arbeidsavklaringspenger	Ja
2021–2022	35, punkt 55	Varig ordning for ferietillegg for dagpenger	Nei
2021–2022	406	Utrede behovet for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA)	Ja
2021–2022	407	Utvikle modeller for tettere oppfølging i varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTA-O)	Ja
2021–2022	408	Utrede behovet for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) innen statsbudsjettet for 2023	Ja

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/ Nei)
2021–2022	409	Utvikle modeller for tettere oppfølging i varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTA-O) hvor også andre kan være ansvarlig for oppfølging	Ja
2021–2022	456	Utrede om selvstendig næringsdrivende og frilansere skal opparbeide seg sterkere rettigheter til inntektssikring	Nei
2021–2022	574	Samarbeidsavtaler mellom kommunene og frivillige organisasjoner for å styrke det lokale integreringsarbeidet	Ja
2021–2022	794	Tilgjengelighet og kvalitet i økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning	Nei
2021–2022	813	Beregning av uføretrygd når inntektsevnen tidligere har vært nedsatt pga. delvis uførhet uten at inngangsvilkåret for uføretelser i folketrygden har vært oppfylt.	Nei
2021–2022	814	Lovendringer for å styrke ansattes vern mot natt- og alenearbeid	Nei
2021–2022	843	Prisjustere de veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp	Ja
2020–2021	223	Arbeidslivskompetansen ved Nav-kontorene i kommunene og bydelene og Navs rolle som arbeidsformidler	Ja
2020–2021	238	Lovendringer for å redusere kravet til innbetaling av premie fra det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringen	Nei
2020–2021	239	Styrke arbeidslinjen for offentlig ansatte født i årene 1944–1962	Nei
2020–2021	530	Rapportering om barn etterlatt i utlandet	Nei
2020–2021	615	Pensjonsutvalgets vurderinger	Nei
2020–2021	618	Regelfesting i forbindelse med de årlige trygdeoppgjørene	Ja
2020–2021	622	Regulere løpende pensjoner	Ja
2020–2021	624	Kvartalsvise møter mellom regjeringen og pensjonistorganisasjonene	Ja
2020–2021	686	Studenter i utlandet kan ha deltidsjobb uten å miste medlemskap i folketrygden	Nei
2020–2021	770	Endringer i arbeidsmiljøloven for yrkesdykking og losing, bestemmelser og rettigheter om sykepenges	Nei
2020–2021	771	Endringer i arbeidsmiljøloven for yrkesdykking og losing, kapteinens ansvarsforhold, bestemmelser om arbeids- og hviletid	Nei
2020–2021	772	Endringer i arbeidsmiljøloven for yrkesdykking og losing, krav til arbeids- og hviletid	Nei
2020–2021	773	Avklaring av forholdet mellom folketrygdlovens oppholds krav og trygdeforordning 883/2004	Ja
2020–2021	816	Flere med nedsatt arbeidsevne og tilretteleggingsbehov kan være i arbeid	Ja
2020–2021	869	Forenklings- og moderniseringsutvalg som skal gjennomgå og fremme forslag til språklige endringer i arbeidervernlovgivningen	Ja
2020–2021	906	Nav settes i stand til å drive effektiv arbeidsformidling i tett samarbeid med arbeidsgivere	Ja
2020–2021	907	Tilbud til dem som trenger varig tilrettelagt arbeid (VTA), opptrappingsplan for VTA-plasser	Ja
2020–2021	908	Samordning av tjenestene i helsesektoren, Nav og utdanningssystemet	Ja

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	909 Nasjonale retningslinjer som sørger for at de svakeste brukerne er sikret et tilgjengelig og åpent Nav	Ja
2020–2021	911 Forenkling av yrkesskadereglene	Nei
2020–2021	930 Nav-ombud	Nei
2020–2021	1149 Endringer i arbeidsmiljøloven, tilfeldig uttrekk av meddommere fra hvert av de særskilt arbeidslivskyndige utvalgene	Nei
2020–2021	1200 Avkorting i uføretrygd for fosterforeldre	Nei
2020–2021	1219 Reduksjon av ytelser under opphold i institusjon, likebehandling av pasientgrupper	Nei
2020–2021	1221 Arbeidssøkere tilknyttet Nav og som gis arbeid i jordbruksbedrifter	Ja
2020–2021	1279 Regulering av pensjoner under utbetaling for 2021	Ja
2020–2021	1342 Evaluering av brillestøtteordningen	Nei
2019–2020	571 Søksmålsfristen ved klage over Trygderettens kjennelser til Sivilombudsmannen	Ja
2019–2020	626 Juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøpere/transportbestillere	Nei
2019–2020	627 Håndhevingsrett til å stanse kjøretøyer	Nei
2019–2020	656 Straff for påvirkning til trygdemisbruk	Ja
2019–2020	658 Omsorgspenger til foreldre som må være borte fra arbeidet deler av dagen	Nei
2017–2018	42 Særaldersgrenser for ansatte i staten	Nei
2017–2018	321 Overgangsordning for fosterforeldre	Nei
2016–2017	737 Utsendte arbeidstakere og varslingsreglene	Ja

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter seksjon og nummer Kultur- og likestillingsdepartementet.

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2017–2018	894 Tiltak i melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Nei
2017–2018	895 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Nei
2017–2018	896 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til arbeid	Nei
2017–2018	897 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til helsetjenester	Nei
2017–2018	900 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – universell utforming skolebygg	Nei
2017–2018	901 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – kjøpe og eie bolig	Nei
2017–2018	902 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – likeverdige tjenester	Nei
2017–2018	903 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – koordinering av tjenester	Nei
2017–2018	904 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Nei

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2017–2018	905 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – fritidsaktiviteter og livssyn	Nei
2017–2018	906 Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – skolefritidsordning	Nei

3.1 Komiteens merknader

Komiteen viser til oversikten i Meld. St. 4 (2022–2023) som viser anmodnings- og utredningsvedtak fra henholdsvis Arbeids- og sosialdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Det vises videre til omtale av de ulike anmodningsvedtakene i de respektive departements budsjettproposisjoner, jf. Prop. 1 S (2022–2023).

Komiteen registrerer at det fremgår av Prop. 1 S (2022–2023) for de nevnte departementene at regjeringen anså at oppfølgingen av i alt 60 anmodnings- og utredningsvedtak (ASD 49 og KUL 11) under rammeområdet 7 ikke er avsluttet. Komiteen legger til grunn at arbeidet med oppfølging av disse vedtakene videreføres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Flertallet tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringens konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til Vedtak 409, 3. mars 2022, i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 160 S (2021–2022), jf. Representantforslag 45 S (2021–2022), som en ikke anser for tilstrekkelig fulgt opp. En del av vedtaket var følgende:

«Tilrettelagt oppfølging for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED-modellen.»

Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2023 omtaler ny VTA-O-ordning på følgende måte:

«[t]ett oppfølging av deltaker i en innledende periode, f.eks. det første året etter ansettelse»

og videre:

«Oppfølgingen vil da i hovedsak overlates til virksomheten selv. Det etableres imidlertid en beredskap av

varig karakter, hvor virksomhetene og bruker skal kunne få støtte på kort varsel når det blir nødvendig.»

Disse medlemmer viser til at regjeringen presiserer at oppfølgingen etter noe tid i hovedsak vil overlates til virksomheten selv. Disse medlemmer mener dette strider mot all den erfaringen som er gjort når det gjelder faktorer som kan bidra til at slike arbeidsforhold kan fungere. Det dreier seg om personer som i utgangspunktet står langt fra arbeidslivet, men kan mestre dette når oppfølgingen fra en ekstern jobbspesialist er tilstrekkelig god og omfattende og varer gjennom hele yrkeskarrieren. Disse medlemmer noterer seg at regjeringen viser til en beredskap hvor virksomhetene skal få støtte på kort varsel når det blir nødvendig. Det er imidlertid ikke slik god oppfølging fungerer. Det holder ikke å rykke inn med oppfølging først på det stadiet hvor arbeidsgiver melder om store problemer. Disse medlemmer erkjenner at det i de fleste tilfeller da allerede vil være for sent å redde arbeidsforholdet, særlig fordi den som «rykker inn», ikke har opparbeidet seg gode nok relasjoner og kunnskap om arbeidstaker og arbeidsgiver. God oppfølging forutsetter at jobbspesialisten jevnt og trutt er nærværende og kan fange opp utfordringer mens de enda er små og håndterbare.

Disse medlemmer erkjenner at en allerede nå kan slå fast at modellen regjeringen legger opp til, ikke vil virke godt nok for målgruppen. Disse medlemmer er bekymret for at andelen personer som ikke lykkes, grunnet manglende oppfølging, vil bli vesentlig høyere enn i en modell med den typen oppfølging HELT MED tilbyr. Det betyr at arbeidstakerne opplever nederlag, og arbeidsgivere vil kvie seg for å ansette personer med nedsatt funksjonsevne igjen. Disse medlemmer erkjenner at ordningen, slik den er skissert, ikke vil være egnet for å bidra til flere vellykkede arbeidsforhold for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv.

Disse medlemmer viser til Vedtak 907, 11. mai 2021 der Stortinget ber regjeringen legge frem en opptrappingsplan for VTA-plasser. Disse medlemmer viser til at vedtaket ble truffet ved stortingets behandling av Innst. 351 S (2020–2021) jf. Representantforslag 130 S (2020–2021), der et enstemmig storting stemte for forslaget våren 2021. Disse medlemmer peker på at Stortinget ikke har fått presentert noen opptrappingsplan.

Videre viser disse medlemmer til at representanter fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti beklageligvis ikke fikk flertall for en forpliktende opptrappingsplan for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) i både skjermet og ordinær virksomhet under Stortingets behandling av Innst. 160 S (2021–2022) jf. Representantforslag 45 S (2021–2022) om en opptrappingsplan for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA).

Disse medlemmer påpeker at Vedtak 907, 11. mai 2021 ikke bør oppheves før regjeringen legger frem en opptrappingsplan. Videre viser disse medlemmer til at regjeringen peker på forslagsdelen i Prop. 1 S (2022–2023). Disse medlemmer viser til at det i proposisjonen står at det i 1. halvår 2022 i snitt ble gjennomført om lag 12 450 tiltaksplasser. For 2023 foreslår regjeringen bevilgninger som beregningsteknisk vil gi grunnlag for å gjennomføre om lag 12 300 plasser. Disse medlemmer anser ikke den beregningstekniske reduksjonen på 150 plasser som noe som likner på en opptrappingsplan.

Disse medlemmer vil derfor fremheve viktigheten av at det kommer på plass en forpliktende opptrappingsplan som ikke er avhengig av at antall plasser økes i en budsjettenighet med Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Vedtak 909, 11. mai 2021, i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 379 S (2020–2021), jf. Representantforslag 154 S (2020–2021), og 156 S (2020–2021) som en ikke anser for å være fulgt tilstrekkelig fulgt opp. Dette medlem viser til at det ikke er laget nasjonale retningslinjer som sørger for at de svakeste brukerne er sikret et tilgjengelig og åpent Nav.

Videre viser dette medlem til at tilgjengeligheten til Arbeids- og velferdsetaten er for dårlig, jf. Helseilsynets landsomfattende undersøkelse av tilgjengelighet til sosiale tjenester i Nav fra 2022. Dette medlem viser også til tall fra Forbruksforskningsinstituttet Sifo som tyder på at flere oppsøker frivillige organisasjoner fremfor Nav når de har behov for akutt hjelp til mat og andre livsnødvendigheter. I denne situasjonen finner dette medlem det merkelig at regjeringen ikke vil følge opp et enstemmig stortingsvedtak om nasjonale retningslinjer som kan gjøre de sosiale tjenestene i Nav mer tilgjengelige for de svakeste brukerne.

Dette medlem viser til Vedtak 63, 24. november 2022, i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 62 S (2022–2023), jf. Representantforslag 1 S (2022–2023). Dette medlem anser dette vedtaket for å være mindre forpliktende enn Vedtak 909, 11. mai 2021. Dette medlem mener derfor at Vedtak 909, 11. mai 2021 ikke bør oppheves før nasjonale retningslinjer er kommet på plass.

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å starte etableringen av Nav-ombudet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av pensjoner i Statens pensjonskasse, med virkning fra 1. juli 2023.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke antall VTA-plasser med 400 plasser, hvorav 200 plasser i skjermet virksomhet og 200 plasser i ordinær virksomhet.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av uførepensjon, med virkning fra 1. juli 2023.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av alderspensjon med virkning fra 1. juli 2023.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke minstepensjon med 7 500 kroner for minstepensjonister med virkning fra 1. juli 2023.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av gjenlevendepensjon med virkning fra 1. juli 2023.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Tilråding B fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 7 (Arbeid og sosial)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
			Utgifter	
352		Nedsatt funksjonsevne		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	20 682 000	
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	253 820 000	
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>	32 095 000	
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	30 440 000	
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter	41 000 000	
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	95 000 000	
507		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 000 000	
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	268 234 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	68 925 000	
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	25 200 000	
	23	Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	14 100 000	
	50	Norges forskningsråd	191 035 000	
	70	Tilskudd	57 160 000	
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk	17 700 000	
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 285 000	
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	166 720 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	169 085 000	
605	Arbeids- og velferdsetaten		
	1 Driftsutgifter	12 819 020 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	36 780 000	
	22 Forsknings- og utredningsaktiviteter	62 935 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	347 890 000	
606	Trygderetten		
	1 Driftsutgifter	104 955 000	
611	Pensjoner av statskassen		
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	16 500 000	
612	Tilskudd til Statens pensjonskasse		
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	9 968 000 000	
	70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	88 000 000	
613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000	
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
	21 Spesielle driftsutgifter	90 480 000	
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	158 490 000	
	70 Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	132 030 000	
	74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	14 930 000	
634	Arbeidsmarkedstiltak		
	1 Driftsutgifter	483 630 000	
	21 Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring, <i>kan overføres</i>	25 000 000	
	76 Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> ...	7 137 800 000	
	77 Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 899 510 000	
	78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	79 630 000	
	79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet	72 040 000	
635	Ventelønn		
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 900 000	
640	Arbeidstilsynet		
	1 Driftsutgifter	808 320 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	17 280 000	
642	Petroleumstilsynet		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> ...	329 055 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	32 445 000	
643	Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50 Statstilskudd	163 100 000	
646	Pionerdykkere i Nordsjøen		
	72 Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 100 000	
648	Arbeidsretten, Riksmekleren mv.		
	1 Driftsutgifter	23 000 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	540 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Tilskudd til faglig utvikling	2 000 000	
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> .	28 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000	
664		Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs		
	70	Tilskudd	22 900 000	
665		Pensjonstrygden for fiskere		
	70	Tilskudd	20 500 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 630 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år og uføre flyktninger		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	435 000 000	
2470		Statens pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-675 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	544 000 000	
	3	Avskrivninger	85 000 000	
	4	Renter av statens kapital	1 000 000	
	5	Til investeringsformål	30 000 000	-15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	140 945 000	
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	80 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	9 361 800 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv, <i>overslagsbevilgning</i>	755 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i> ...	1 520 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	15 000 000	
2650		Sykepenger		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv, <i>overslagsbevilgning</i>	45 780 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 470 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv, <i>overslagsbevilgning</i>	1 731 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 729 000 000	
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 300 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger		
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	35 943 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	166 000 000	
	72	Legeerklæringer	460 000 000	
2655		Uførhet		
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	118 400 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	76 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 585 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 820 000 000	
	72	Stønad til servicehund	9 390 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	117 000 000	
	74	Tilskudd til biler	750 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	4 040 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	355 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	2 070 000 000	
	78	Høreapparater	915 000 000	
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	56 780 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	88 390 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	178 030 000 000	
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	15 610 000 000	
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	7 592 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 150 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	840 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000	
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepen-ger, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 900 000	
2686		Stønad ved gravferd		
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000 000	
Totale utgifter				563 514 656 000
Inntekter				
3505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Gebyrinntekter, lån	37 000 000	
3506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter	80 000 000	
3507		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter	103 000 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Administrasjonsvederlag	10 595 000	
	4	Tolketjenester	4 510 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	5 Oppdragsinntekter mv.	19 880 000	
3634	Arbeidsmarkedstiltak		
	85 Innfordring av feilutbetalinger, arbeids- markedstiltak	5 000 000	
3635	Ventelønn mv.		
	1 Refusjon statlig virksomhet mv.	1 900 000	
3640	Arbeidstilsynet		
	4 Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 150 000	
	6 Refusjoner	3 600 000	
	7 Byggesaksbehandling, gebyrer	23 695 000	
	8 Refusjon utgifter regionale verneombud	17 910 000	
	85 Tvangsmulkt	7 175 000	
	86 Overtredelsesgebyrer	29 450 000	
3642	Petroleumstilsynet		
	2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet ...	8 475 000	
	3 Gebyr tilsyn	82 215 000	
5470	Statens pensjonskasse		
	30 Avsetning til investeringsformål	30 000 000	
5607	Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	80 Renter	1 842 000 000	
5701	Diverse inntekter		
	71 Refusjon ved yrkesskade	800 000 000	
	80 Renter	1 000 000	
	86 Innkreving feilutbetalinger	1 400 000 000	
	87 Diverse inntekter	24 383 000	
	88 Hjelpemiddelsentraler mv.	83 000 000	
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs		
	70 Dividende	195 000 000	
5705	Refusjon av dagpenger		
	70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	23 000 000	
	71 Refusjon av dagpenger for grensearbeid- dere mv. bosatt i Norge	200 000	
	72 Innkreving av forskutterte dagpenger ...	450 000 000	
Totale inntekter			5 288 138 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4 og 5
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 6 og 7
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 8
kap. 642 post 1	kap. 3642 post 6
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige for-

valtningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 1 Driftsutgifter til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 post 79.

5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
634	Arbeidsmarkedstiltak	
	76 Tiltak for arbeidssøkere	3 017,9 mill. kroner
	77 Varig tilrettelagt arbeid	1 054,8 mill. kroner
	79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet	41,4 mill. kroner

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for gjennomføring av forsøk med velferdsobligasjoner

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn som pådrar staten forpliktelser ut over budsjettåret for å gjennomføre forsøk med velferdsobligasjoner innenfor en samlet ramme på inntil 10 mill. kroner inkludert tidligere tilsagn på kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi Arbeids- og velferdsetaten fullmakt til å:

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse.

Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.

2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggspensjon mot mellomværendet med statskassen.

VIII

Avskrivninger under Statens pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2023 kan gi Statens pensjonskasse fullmakt til å starte avskrivning av et anleggsmiddel fra det tidspunktet dette tas i bruk, og dermed avvike hovedregelen om at forvaltningsbedriftene starter avskrivning av anleggsmidler året etter at de er tatt i bruk, jf. St.prp. nr. 48 (2004–2005) og Innst. S. nr. 187 (2004–2005) Om bevilgningsreglementet.

IX

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 869, 4. mai 2021 og nr. 907, 11. mai 2021 oppheves.

X

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2023 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene¹:

	Kroner
1a. Grunnstønad for ekstraavgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	8 462
1b. Ved ekstraavgifter ut over laveste sats kan grunnstønaden forhøyes til	12 916
1c. eller til	16 925
1d. eller til	24 931
1e. eller til	33 788
1f. eller til	42 201
2a. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	15 161
2b. Forhøyet hjelpstønad etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	30 322
2c. eller til	60 644
2d. eller til	90 966
3. Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	26 999
4. Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a ²	
for første barn	52 428
for to barn	68 400
for tre og flere barn	77 520

¹ Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

² Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a gjelder fra 1. januar. 2016 stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere og etterlatte som er i arbeid. Stønaden dekker 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

B.

Stortinget ber regjeringen sørge for utbetaling av et engangsbeløp på 3 000 kroner så raskt som mulig for alle som mottar en minstesats for uføretrygd i januar 2023. Utbetalingen skal ikke være skattepliktig, pensjonsgivende, oppgavepliktig eller trekkpliktig.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 12. desember 2022

Kirsti Bergstø

leder og ordf. for kap. 506, 507, 601, 611, 2543, 3506 og 3507

Henrik Asheim

ordf. for kap. 660

Eivind Drivenes

ordf. for kap. 352, 635, 664, 2655 og 3635

Mimir Kristjánsson

ordf. for kap. 2686

Per Olaf Lundteigen

ordf. for kap. 2651 og 2670

Tuva Moflag

ordf. for kap. 600, 604, 605 og 3605

Anna Molberg

ordf. for kap. 648 og 2650

Dagfinn Henrik Olsen

ordf. for kap. 665, 2620, 2661 og 5701

Gisle Meininger Saudland

ordf. for kap. 612, 646, 667, 2540 og 2680

Runar Sjøstad

ordf. for kap. 505, 640, 666, 2470, 3505, 3640,
5470 og 5607

Aleksander Stokkebo

ordf. for kap. 621, 634, 642, 2541, 3634, 3642 og
5705

Trine Lise Sundnes

ordf. for kap. 606 og 643

Torbjørn Vereide

ordf. for kap. 613, 2542 og 5704

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1626-

2. november 2022

Prop. 1 S (2022-2023) Arbeids- og inkluderingsdepartementet – Rettebrev

Det vises til Arbeids- og inkluderingsdepartementets Prop. 1 S (2022-2023). Det har blitt avdekket noen feil i teksten som vi ønsker å informere om.

Sats for tilskudd til kompetansekartlegging i mottak

Under avsnittet Budsjettforslag 2023 på side 222 tilhørende *post 61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting* står det nå følgende: «Satsene for tilskudd til kompetansekartlegging er foreslått til 718 000 kroner i 2023». Dette er en inkurie, og det korrekte skal være 718 kroner i 2023.

Feil i anslag for trygdefinansiert sykefravær

I det første avsnittet under *post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning* på side 231 er det oppgitt feil tall i anslaget for det trygdefinansierte sykefraværet, da hverken 1,1 pst. i 2022 eller 1,4 pst. i 2023 er korrekt. I sin helhet vil korrekt setning derimot være: «På bakgrunn av utviklingen i sykefraværet i 1. halvår 2022 og anslag for resten av året er det i budsjettforslaget for 2023 lagt til grunn en nedgang i det trygdefinansierte sykefraværet tilsvarende 4 pst. i 2022 og 2 pst. i 2023 sammenlignet med det gjennomsnittlige nivået året før».

Tilsvarende rettelse er også nødvendig under *post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning* på side 232. Første setning skal rettes til: «På bakgrunn av utviklingen i sykefraværet i 1. halvår 2022 og anslag for resten av året legges det i budsjettforslaget for 2023 til grunn en nedgang i det trygdefinansierte sykefraværet for 2022 for selvstendige på 2 pst. sammenliknet med året før.» I nåværende setning

står det at det «(...) trygdefinansierte sykefraværet for 2022 for selvstendige (er) på 2,2 pst.»

Antall uføretrygdede i 2021 sammenlignet med 2022

På side 240 er det oppgitt feil tall i forbindelse med omtale av antall nye uføretrygdede i 2021 sammenlignet med 2020. Det er ikke korrekt at det «(...) er om lag 7 860 færre nye uføretrygdede enn i 2020», men om lag 860 færre nye uføretrygdede. Korrekt setning vil i sin helhet være: «I 2021 ble det 28 114 nye uføretrygdede, som er om lag 860 færre nye uføretrygdede enn i 2020.»

Helårseffekten av økt barnetillegg for uføretrygdede

Under *post 70 Uføretrygd, overslagsbevilgning* på side 241 er det behov for å rette andre setning i det tredje avsnittet. I teksten til Prop. 1 S står det følgende: «Helårseffekten f.o.m. 2024 er 173 mill. kroner.» Det skal imidlertid være helårseffekten f.o.m. 2023 det vises til, og ikke 2024.

Med hilsen

Marte Mjøs Persen

